

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Fakultet
elektrotehnike i
računarstva

Diplomski studij

**Informacijska i
komunikacijska tehnologija:**

Telekomunikacije i informatika

Računarstvo:

Programsko inženjerstvo i
informacijski sustavi

Računarska znanost

Raspodijeljeni sustavi

12. Sustavi s ravnopravnim sudionicima

Ak. god. 2020./2021.

Creative Commons

- slobodno smijete:

- **dijeliti** — umnožavati, distribuirati i javnosti priopćavati djelo
- **prerađivati** djelo

- pod sljedećim uvjetima:

- **imenovanje:** morate priznati i označiti autorstvo djela na način kako je specificirao autor ili davatelj licence (ali ne način koji bi sugerirao da Vi ili Vaše korištenje njegova djela imate njegovu izravnu podršku).
- **nekomercijalno:** ovo djelo ne smijete koristiti u komercijalne svrhe.
- **dijeli pod istim uvjetima:** ako ovo djelo izmijenite, preoblikujete ili stvarate koristeći ga, preradu možete distribuirati samo pod licencom koja je ista ili slična ovoj.

U slučaju daljnjeg korištenja ili distribuiranja morate drugima jasno dati do znanja licencne uvjete ovog djela.

Od svakog od gornjih uvjeta moguće je odstupiti, ako dobijete dopuštenje nositelja autorskog prava.

Ništa u ovoj licenci ne narušava ili ograničava autorova moralna prava.

Tekst licence preuzet je s <http://creativecommons.org/>

Sadržaj predavanja

- Centralizirani i decentralizirani raspodijeljeni sustavi
- Definicija sustava P2P
- Nestrukturirani sustavi P2P
- Strukturirani sustavi P2P
- Primjeri sustava P2P

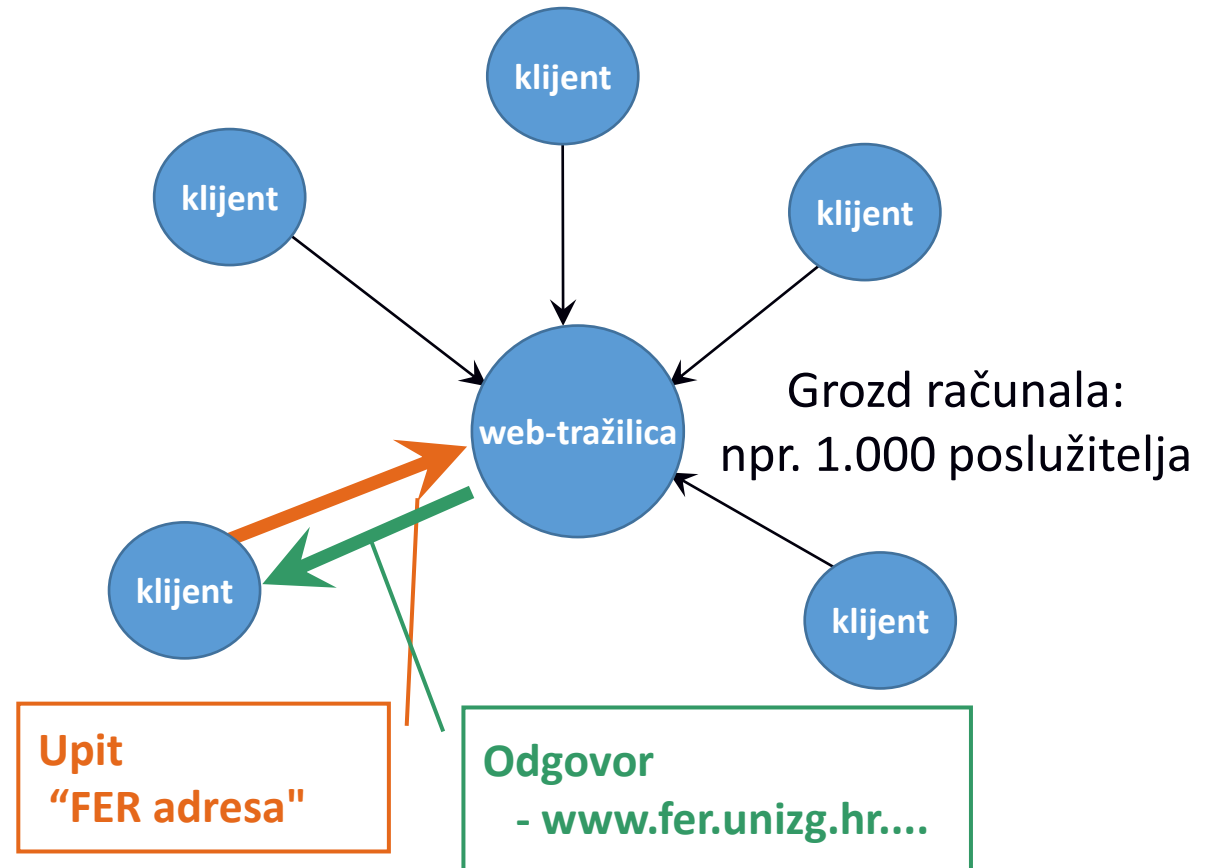
Centralizirani raspodijeljeni sustavi (1)

Primjer: web-tražilica

- $45 \cdot 10^9$ web stranica $\approx$ 225 TB

tekstualnih dokumenata

- za održavanje indeksa veličine 50 TB treba oko 1.000 računala (ovisi o raspoloživoj radnoj memoriji računala)

Centralizirani raspodijeljeni sustavi (2)

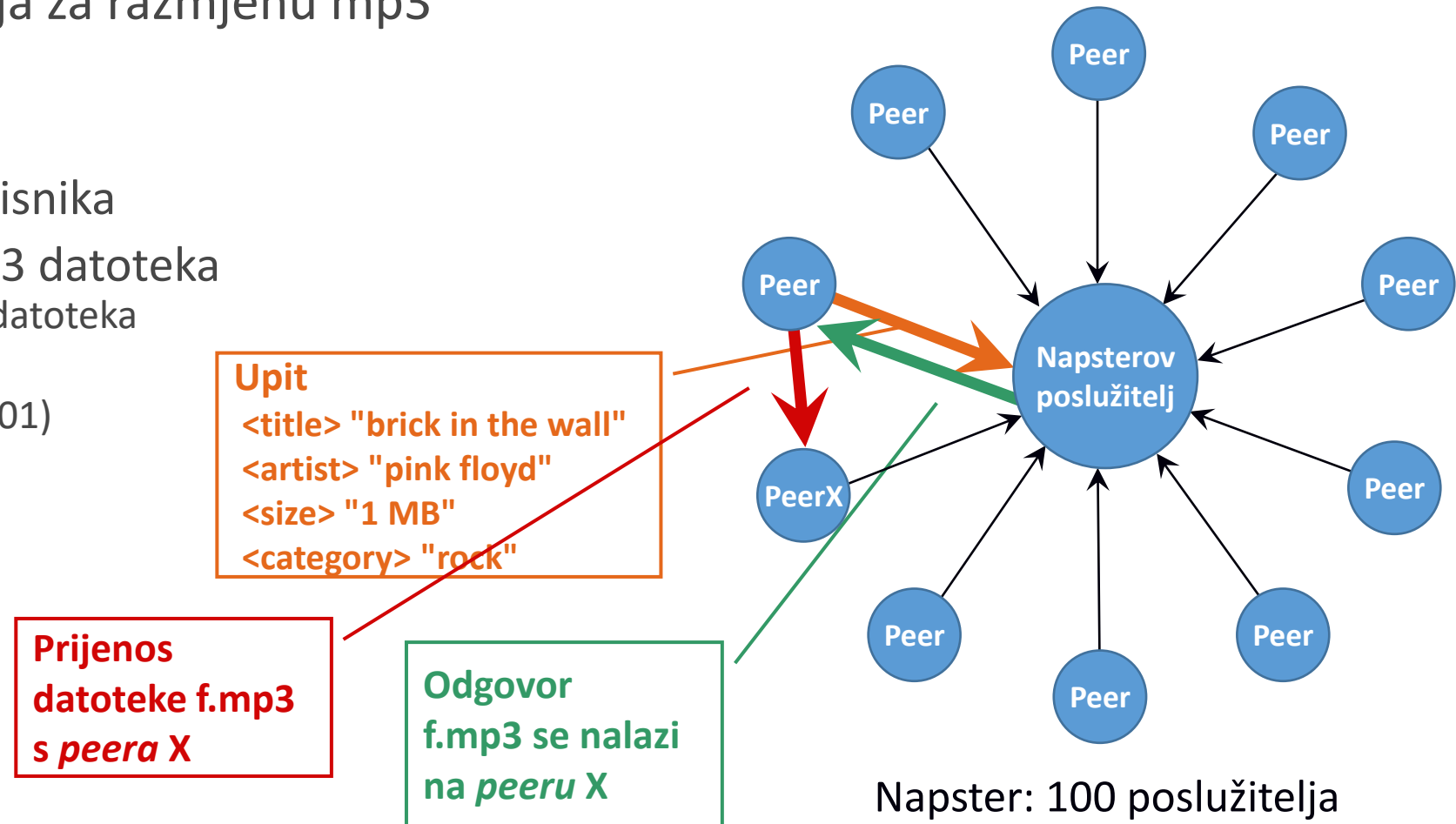
Model klijent-poslužitelj

- centralni koordinator koji prihvaća sve korisničke upite
- indeks dokumenata je raspodijeljen, pretraživanje je raspodijeljeno u grozdu računala (*cluster*), no organizacija pretraživanja je centralizirana
- prednosti
  - efikasnost, kratko vrijeme odgovora
  - relativno jednostavna organizacija indeksa, globalno rangiranje...
- nedostaci
  - cijena (infrastruktura, administracija...)

Decentralizirani raspodijeljeni sustavi (1)

- Primjer: aplikacija za razmjenu mp3 datoteka

- npr. Napster
- 1,570,000 korisnika
- 2,000,000 mp3 datoteka (u prosjeku 220 datoteka po korisniku) (podaci za 02/2001)

Decentralizirani raspodijeljeni sustavi (2)

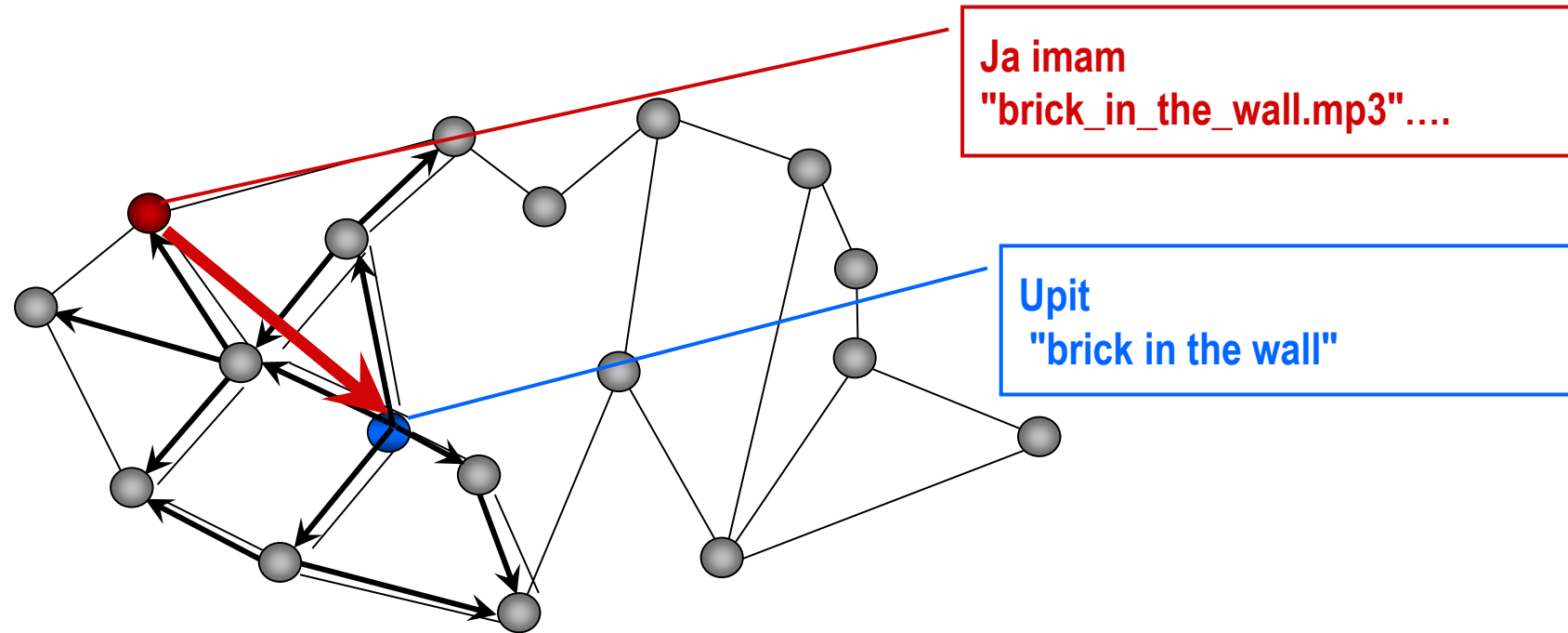
- pretraživanje je i dalje centralizirano
  - postoji centralizirani indeks s podacima o lokaciji datoteka
- pohrana i *download* datoteke je decentraliziran
- broj potrebnih poslužitelja je znatno manji jer se resursno zahtjevne operacije izvode na decentralizirani način
- prednosti
  - dijeljenje resursa, svaki čvor (*peer*) “plaća” sudjelovanje u mreži vlastitim resursima (disk, mreža, datoteke)
  - znatno manja cijena infrastrukture i održavanja
- nedostaci
  - centralizirano pretraživanje i jedinstvena točka ispada

Decentralizirani raspodijeljeni sustavi (3)

Primjer: aplikacija za
razmjenu datoteka

npr. Gnutella

40.000 čvorova, $3 \cdot 10^6$
datoteka
(podaci iz 08/2000)

Potpuno decentralizirani sustav

Decentralizirani raspodijeljeni sustavi (4)

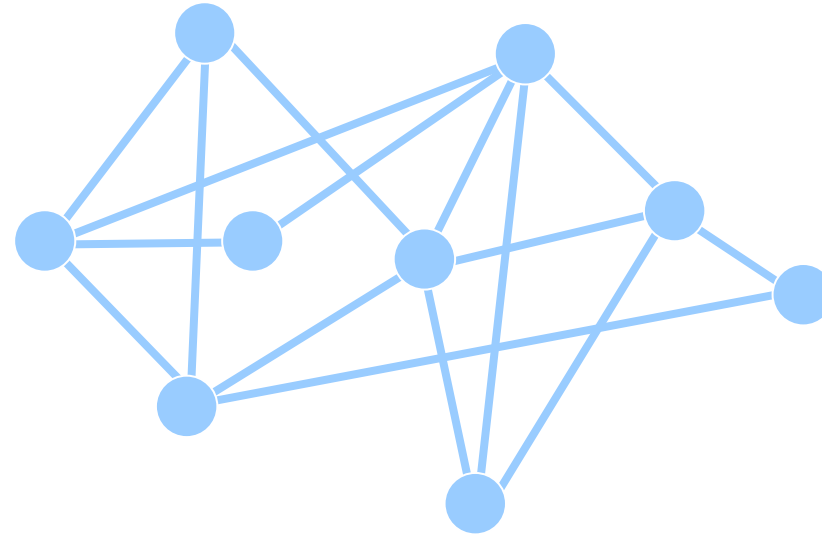
- Gnutella je primjer potpuno decentraliziranog sustava
  - svi čvorovi sudjeluju u procesu pretraživanja (ne postoji centralizirani indeks)
  - brzo pronalazi datoteke koje su replicirane na velikom broju čvorova
- prednosti
  - skalabilnost sustava
  - ne postoji posebna infrastruktura niti potreba za održavanjem sustava
  - ne postoji jedinstvena točka ispada
- nedostaci
  - velika količina generiranog mrežnog prometa
  - ne postoji garancija pronalaska tražene datoteke
  - problem: tzv. *free-riding*, postoje peerovi koji ne dijele datoteke

Sadržaj predavanja

- Centralizirani i decentralizirani raspodijeljeni sustavi
- Definicija sustava P2P
- Nestrukturirani sustavi P2P
- Strukturirani sustavi P2P
- Primjeri sustava P2P

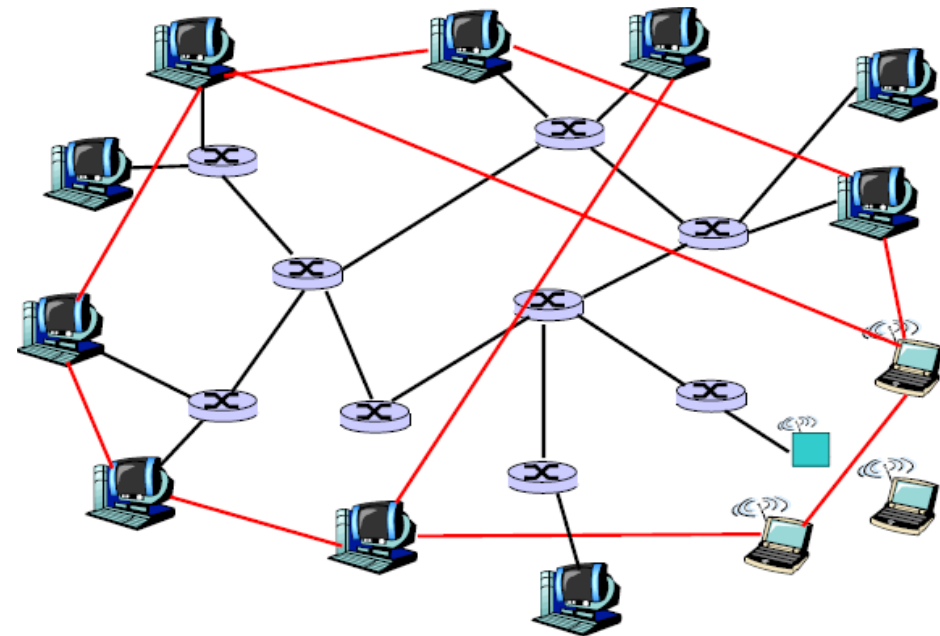
Definicija sustava peer-to-peer (P2P)

- mreža ravnopravnih sudionika tj. “čvorova” - *peerova*
- svaki *peer* istovremeno obavlja funkciju poslužitelja i klijenta
- svaki čvor “plaća” sudjelovanje u mreži nudeći dio vlastitih resursa (memorija, CPU, mreža) ostalim čvorovima
- *peerovi* ulaze i izlaze iz sustava po volji, dinamična i nestabilna topologija
- potencijalno sustav P2P nudi neograničene resurse (broj *peerova* nije ograničen)

Overlay network

- “prekrivajuća mreža” (*overlay network*) nad stvarnom mrežnom topologijom
- *peerovi* su programi koji se izvode na aplikacijskom sloju
- koristi resurse krajnjih računala koji čine posebnu mrežu na aplikacijskom sloju neovisnu o mrežnoj topologiji
- mreža *peerova* se konstantno mijenja

Mreža *peerova*

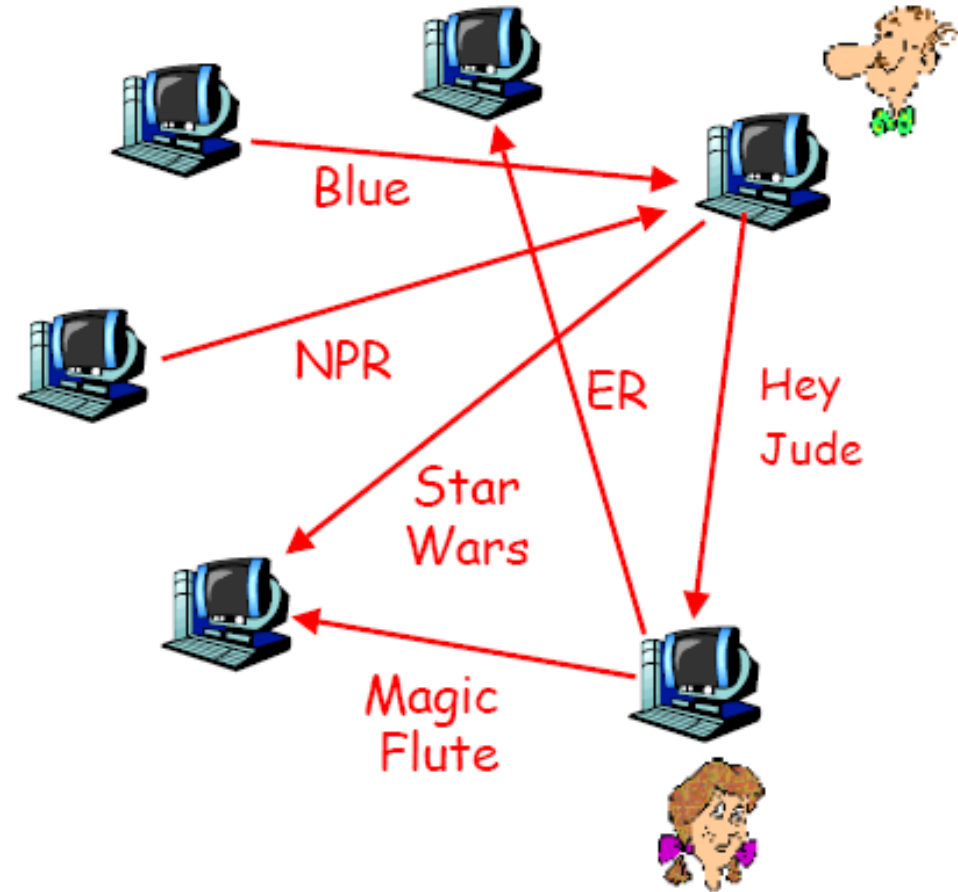
- Kada su 2 *peera* susjedi?
  - otvorena TCP konekcija ili
  - virtualne grane među *peerovima*, *peer* zna IP adresu drugog *peera*
- Kako se održava mreža *peerova*?
  - mreža je izrazito nestabilna
  - npr. *peer* periodički provjerava stanje susjeda (porukama *ping*)
  - ako je susjed nedostupan, briše se iz liste susjeda
  - potreban je poseban algoritam za otkrivanje novih susjeda
  - poseban algoritam za dodavanje novog *peera* u postojeću mrežu (najčešće poznaje listu *peerova* za inicijalni kontakt)

Obilježja sustava P2P

- decentralizirani raspodijeljeni sustav
  - nema centralizirane koordinacije među *peerovima*
  - ne postoji jedna točka ispada
- samoorganizirajuća mreža čvorova
  - *peerovi* su međusobno neovisni
  - dodavanje novih čvorova, izlazak čvora iz sustava te ispad čvorova je podržano organizacijom mreže P2P i definiranim protokolima
- globalni informacijski sustav bez velikih početnih ulaganja
  - raspodijeljena instalacija peerova i održavanje

Osnovna zadaća sustava P2P (1/2)

- Pronalaženje podataka, resursa, objekata (npr. datoteka) u sustavima P2P!

Osnovna zadaća sustava P2P (2/2)

Kako pronaći podatak d u mreži peerova?

- “naivno rješenje”: poslati upit svim peerovima u mreži
  - problemi: moram znati adrese svih peerova, što je s mrežnim prometom?
- “manje naivno rješenje”: poslati upit odabranim peerovima u mreži
  - problemi: kako odabrati peerove, hoću li sigurno pronaći podatak d ?
- “pametnije” rješenje
  - pohraniti podatak d na odabrani peer p (ili odabrane peerove): dovoljno je znati adresu peera p da mu možemo proslijediti upit
  - postoji algoritam koji povezuje peera p s podatkom d , a svi peerovi u mreži znaju taj algoritam
  - isti algoritam se koristi pri pohranjivanju i traženju podatka

Vrste sustava P2P

- nestrukturirani sustavi
  - mrežna topologija nema definiranu strukturu (“manje naivno rješenje”)
  - mrežu *peerova* čini slučajan graf, npr. peer “poznaje” svoja četiri susjeda i preko njih pretražuje cijelu mrežu
  - primjeri: Freenet, Gnutella, KaZaA, BitTorrent
- strukturirani sustavi
  - mrežna topologija je definirana i ima posebnu strukturu (“pametnije” rješenje)
  - podatku *d* možemo pridijeliti ključ *k* (svaki peer može odrediti *k* za *d*)
  - podatak *d* je pohranjen na *peeru* koji je “zadužen” za ključ *k*, a ne na peeru koji ga kreira
  - primjeri: CAN, Chord, P-Grid, Pastry

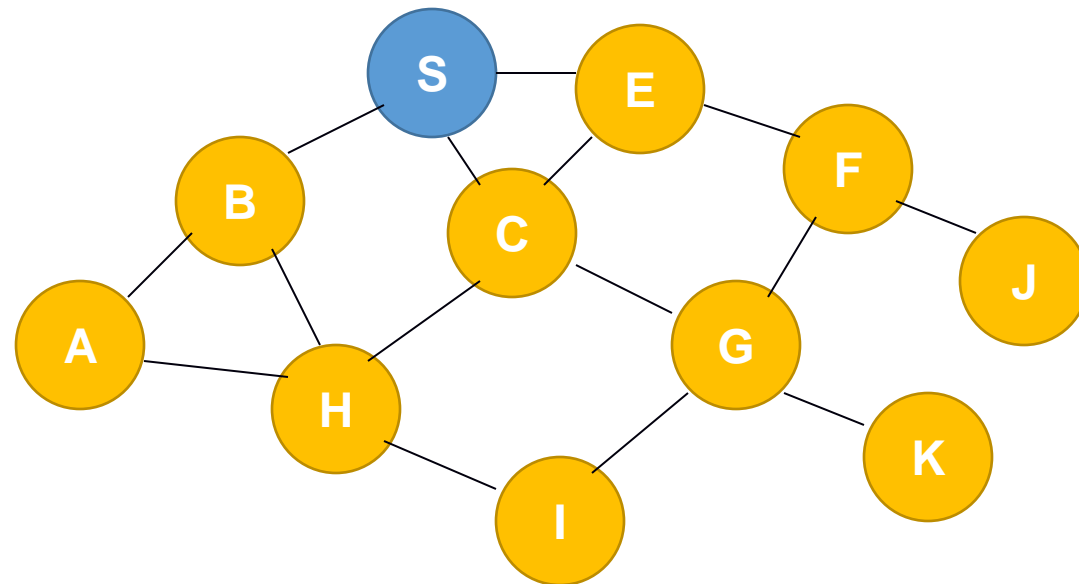
Sadržaj predavanja

- Centralizirani i decentralizirani raspodijeljeni sustavi
- Definicija sustava P2P
- **Nestrukturirani sustavi P2P**
- Strukturirani sustavi P2P
- Primjeri sustava P2P

Nestrukturirani sustavi P2P

- podatak (npr. datoteka) je pohranjen na *peeru* koji ga kreira, ne postoji veza između podatka *d* i peera *p*
- moguće je pohraniti kopiju podatka na peerovima koji ga kopiraju s originalnog peera
- pretraživanje se izvodi preplavlivanjem ili slučajnim izborom (*random walk*), itd.

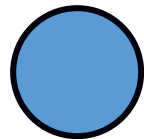
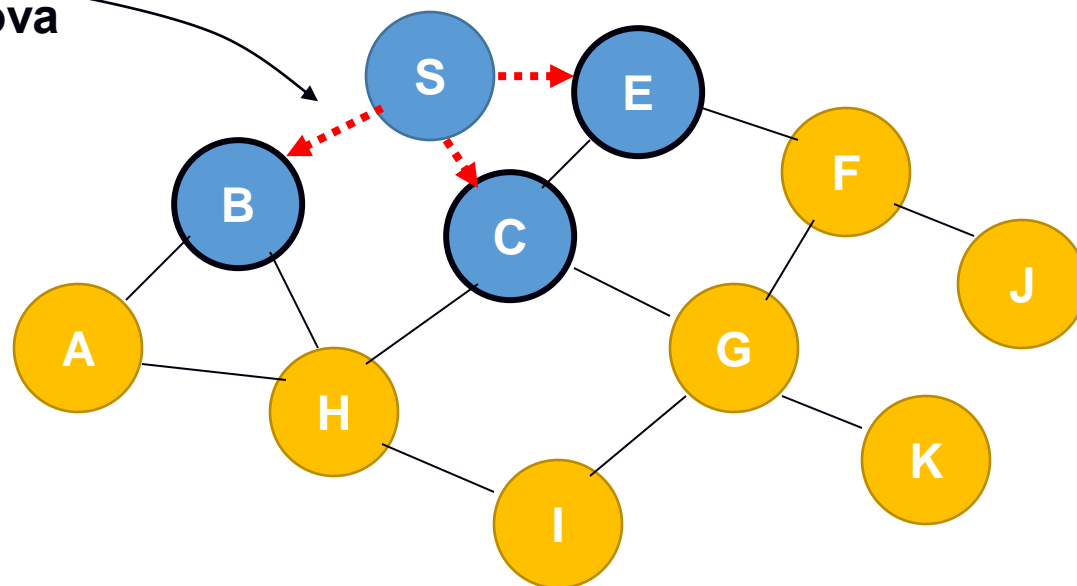
Usmjeravanje upita: preplavlivanje

Oznaka čvora koji je izvor upita “q”.

Usmjeravanje upita: preplavlivanje

preplavlivanje
susjednih čvorova

Oznaka čvora koji je primio “q” prvi put.

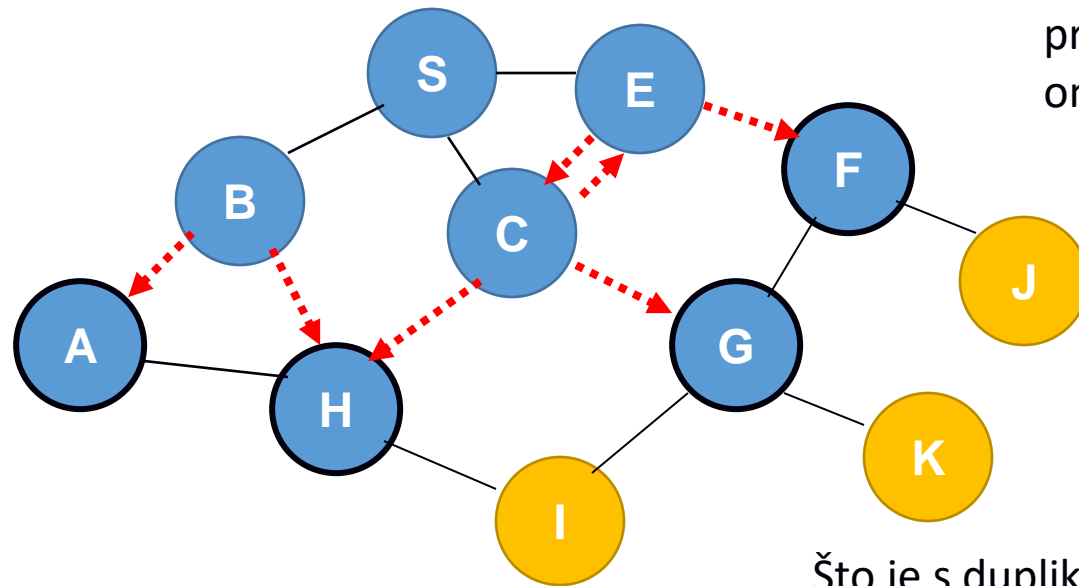

Prijenos upita “q”

Usmjeravanje upita: preplavljanje

Osnovno načelo:

proslijedi upit svim susjedima osim onome od koga si upit primio

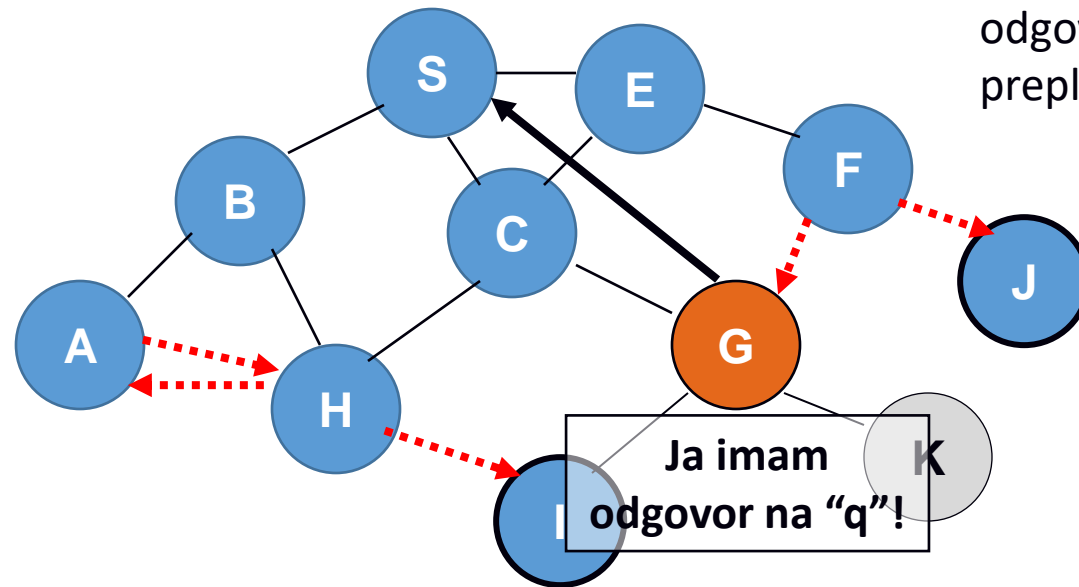

Što je s duplikatima?

Npr. H je primio upit od B i C. Ako upit ima jedinstveni identifikator, H uočava duplikat i ignorira ga.

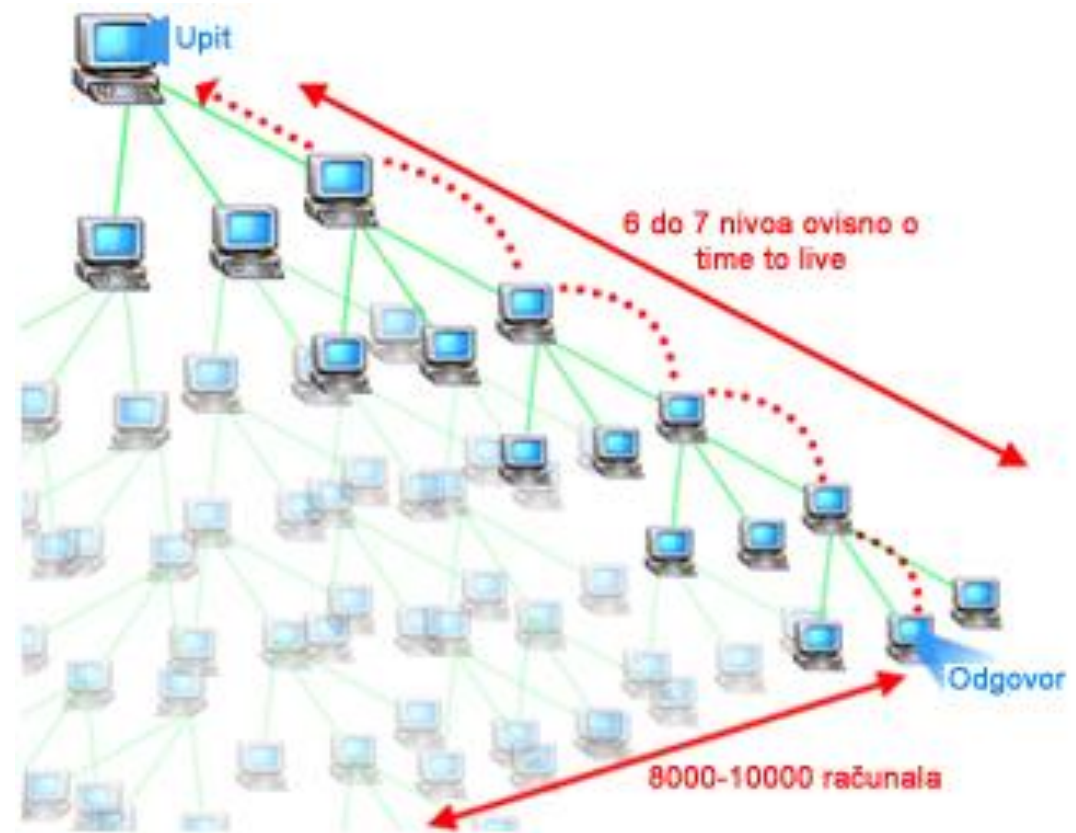
Usmjeravanje upita: preplavljivanje

G šalje odgovor direktno do S, no A, F i H ne znaju da je čvor G poslao odgovor na q i nastavljaju s preplavljivanjem svojih susjeda!

Usmjeravanje upita: slučajni izbor

- upit se prosljeđuje odabranom podskupu susjeda
- elementi podskupa odabiru se na slučajjan način

Obilježja nestrukturiranih sustava P2P

- jednostavnost
  - jednostavan protokol za pronalaženje podataka
- robustnost
  - ne postoji jedna točka ispada
- niska cijena objavljivanja novog podatka
  - podatak ostaje pohranjen na peeru koji ga objavljuje
- velika cijena prilikom pretraživanja
  - generira se veliki mrežni promet
  - neskálabilno rješenje, komunikacijska složenost je $O(n^2)$, n je broj peerova
- dobro rješenje za pronalaženje podataka koji su replicirani na velikom broju *peerova*, ali ne za podatke pohranjene na malome broju *peerova*

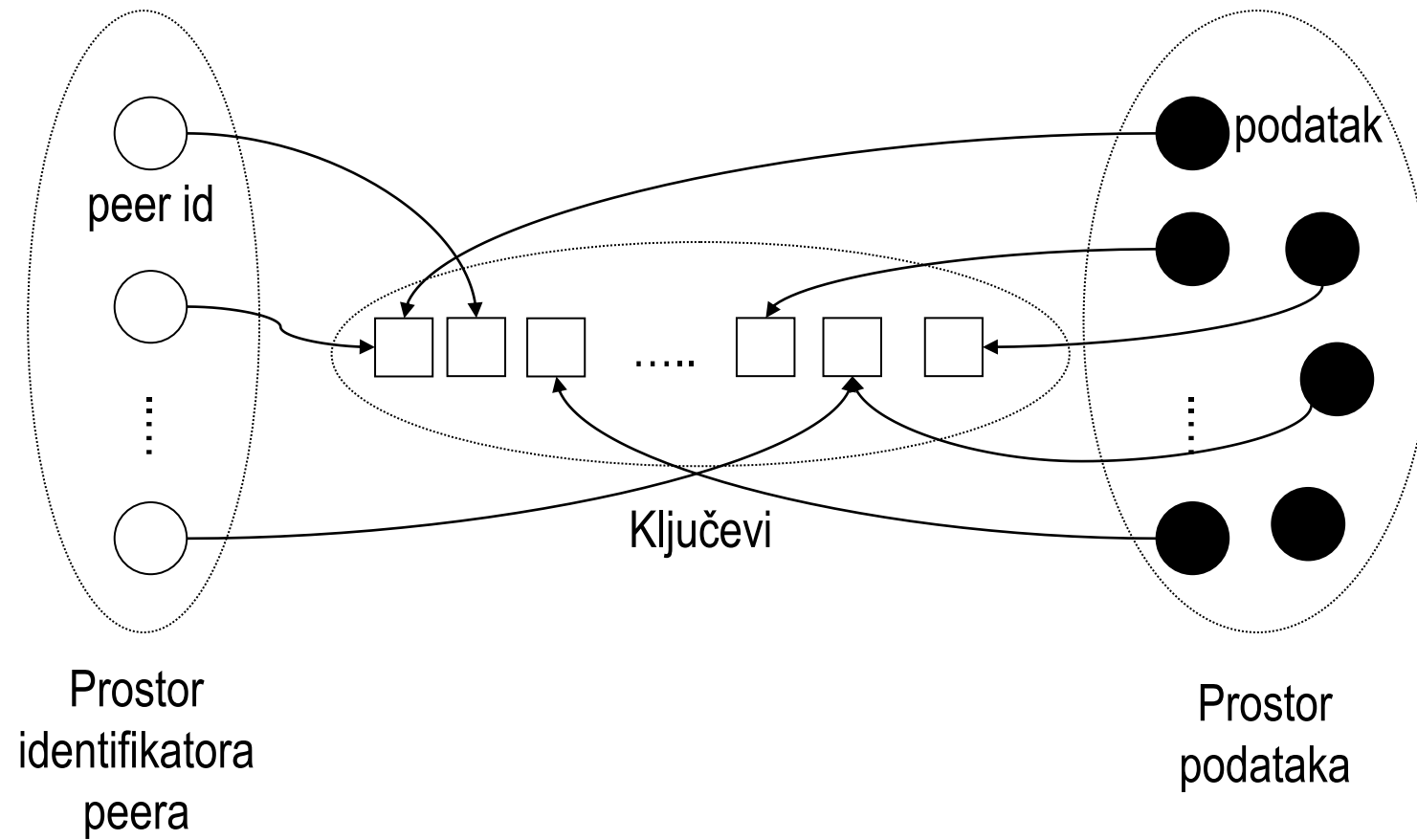
Sadržaj predavanja

- Centralizirani i decentralizirani raspodijeljeni sustavi
- Definicija sustava P2P
- Nestrukturirani sustavi P2P
- **Strukturirani sustavi P2P**
- Primjeri sustava P2P

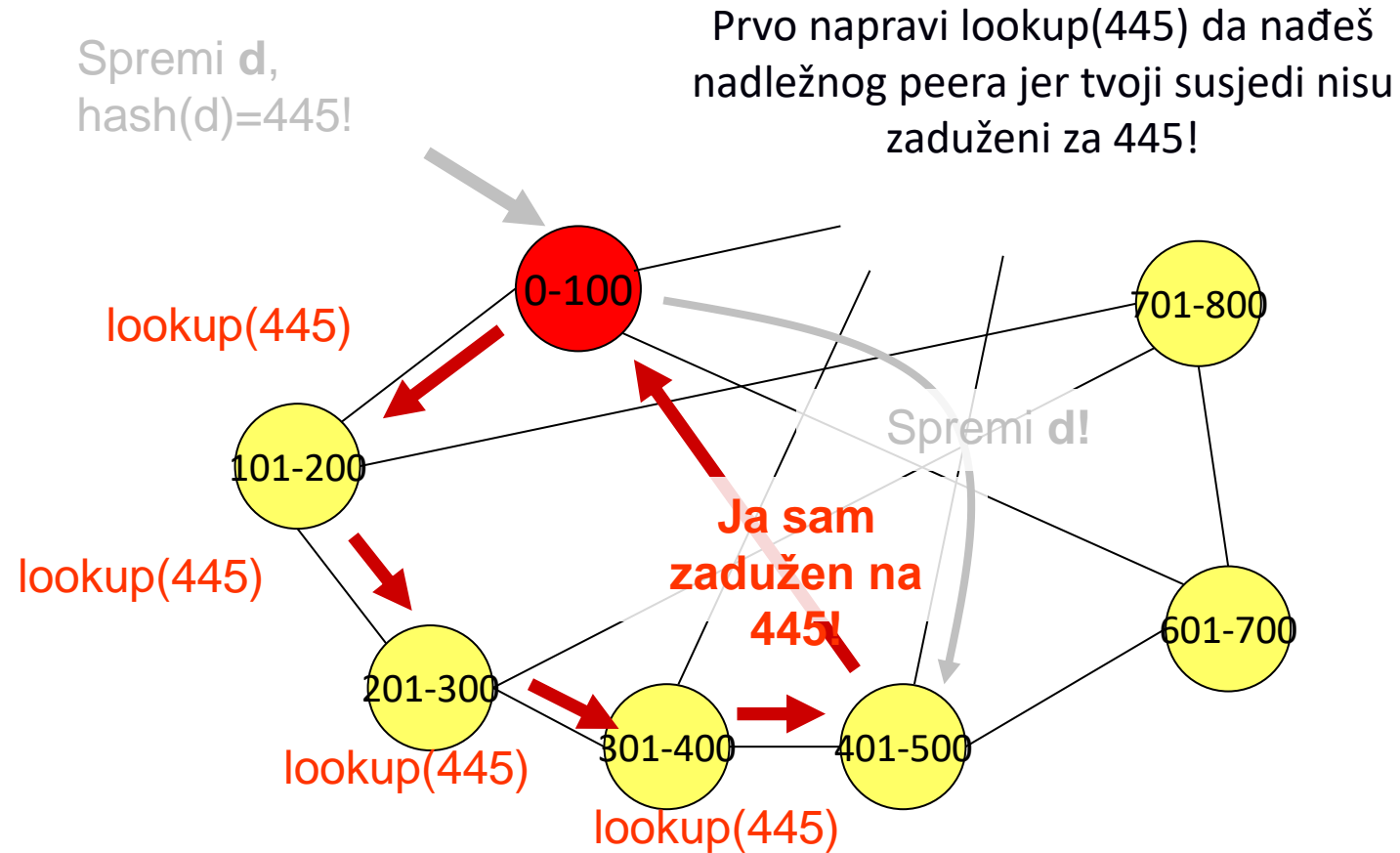
Strukturirani sustavi P2P

- za podatak ***d*** svaki peer može izračunati ključ ***k***
  - npr. $k = \text{hash}(d)$, gdje je $\text{hash}()$ hash funkcija
- za dani ključ ***k*** pronaći *peera* ***p*** koji je zadužen za prostor ključeva u koji spada ***k***
  - mreža peerova implementira metodu $\text{lookup}(k)$ koja vraća identifikator *peera* za dani ključ ***k***
  - metoda $\text{lookup}(k)$ je implementirana distribuirano, ako peer ne zna odgovor na upit, zna ga usmjeriti prema peeru s odgovorom
- za pohranjivanje podatka pronalazimo nadležnog peera i proslijeđujemo mu podatak
- prilikom pretraživanja pronalazimo nadležnog peera i proslijeđujemo mu upit koji opet sadrži podatak koji tražimo

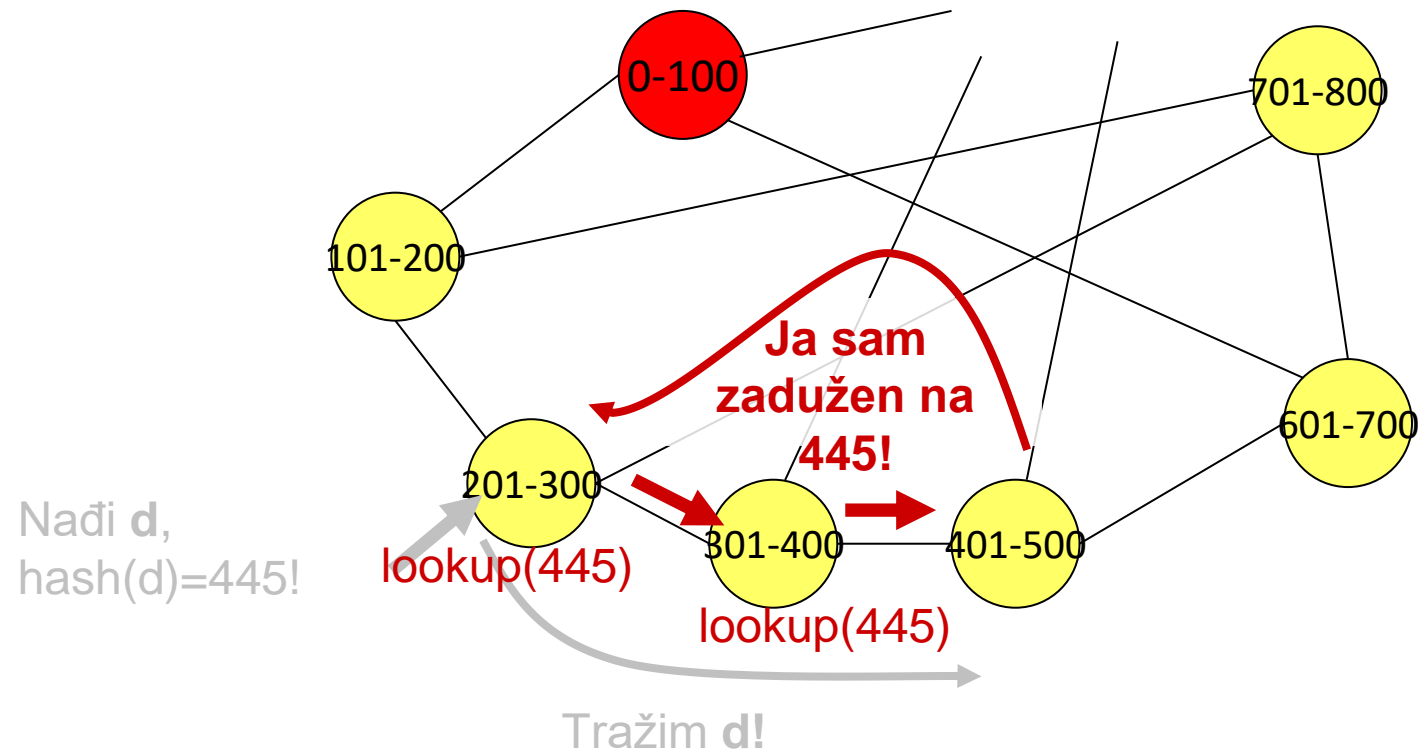
Odnos između peera, podatka i ključa

Ideja usmjeravanja: pohranjivanje podatka

Ideja usmjeravanja: upit

Osobine strukturiranih sustava P2P

- garantira pohranjivanje i pronalaženje podatka u $O(\log n)$ koraka (n je broj *peerova* u mreži)
  - skalabilno rješenje u smislu generiranog prometa u odnosu na nestrukturirane sustave
  - komunikacijska složenost $O(n \cdot \log n)$
- povećana cijena objavljivanja novog podatka u odnosu na nestrukturirane sustave P2P
  - podatak se pohranjuje na *peeru* koji je za njega “zadužen”
- potrebno je održavati dodatne strukture podataka (tablice usmjeravanja) radi umjeravanja upita prema *peerovima* koji pohranjuju tražene podatke

Sadržaj predavanja

- Centralizirani i decentralizirani raspodijeljeni sustavi
- Definicija sustava P2P
- Nestrukturirani sustavi P2P
- Strukturirani sustavi P2P
- Primjeri sustava P2P

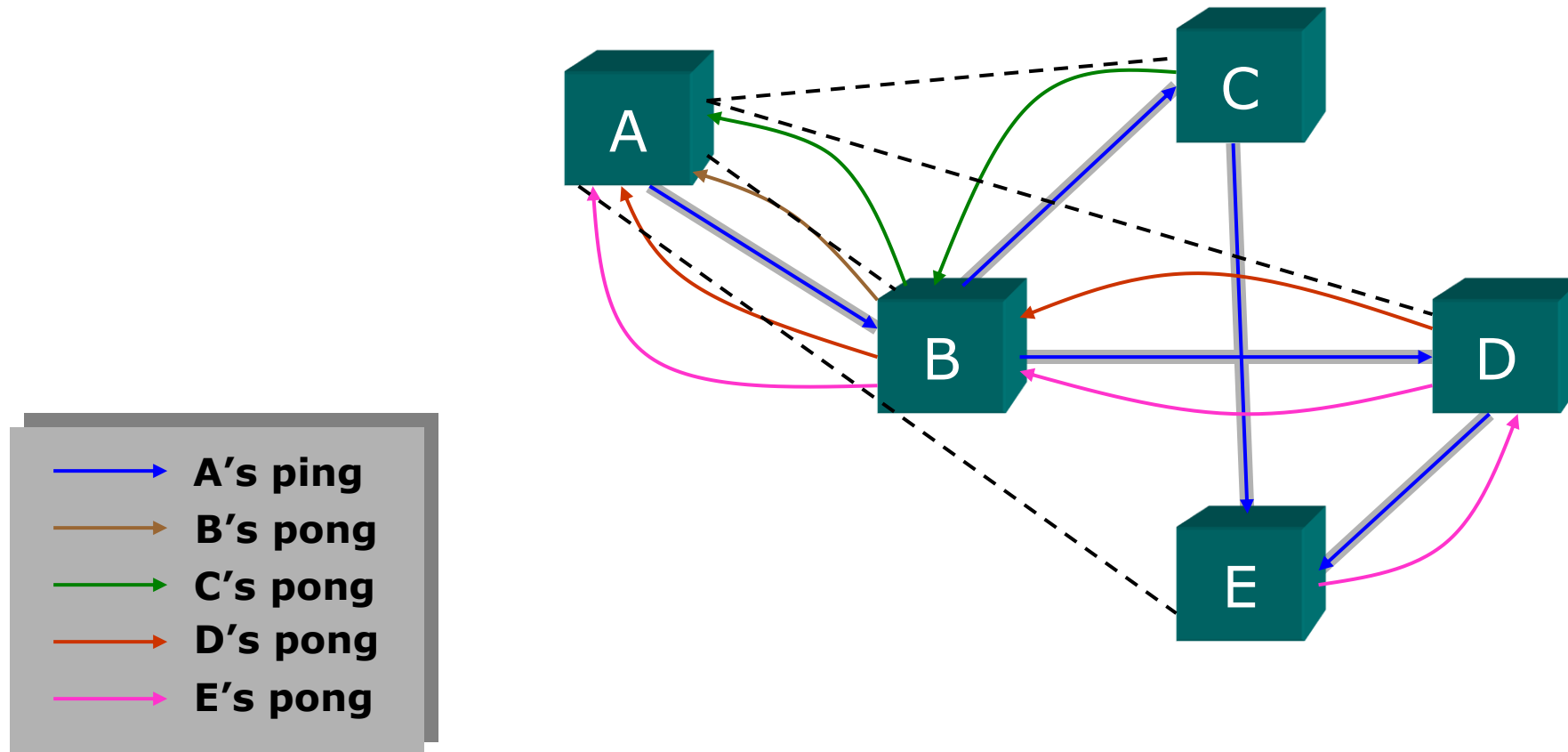
Gnutella

- primjer nestrukturiranog sustava P2P
- svaki peer u sustavu obavlja sljedeće funkcije:
  - pohranjuje odabrane dokumente
  - generira i usmjerava upite prema svojim susjedima
  - odgovara na upite ako pohranjuje dokument koji odgovara upitu
- koristi ograničeno preplavlivanje prilikom pretraživanja
  - svaki čvor šalje upit svim svojim susjedima
  - širenje upita je ograničeno parametrom *time-to-live* (TTL = 7)
  - svaki upit ima jedinstveni identifikator zbog petlji u mreži
- novi čvor se jednostavno povezuje u sustav tako da se spoji na barem jedan poznati Gnutella čvor

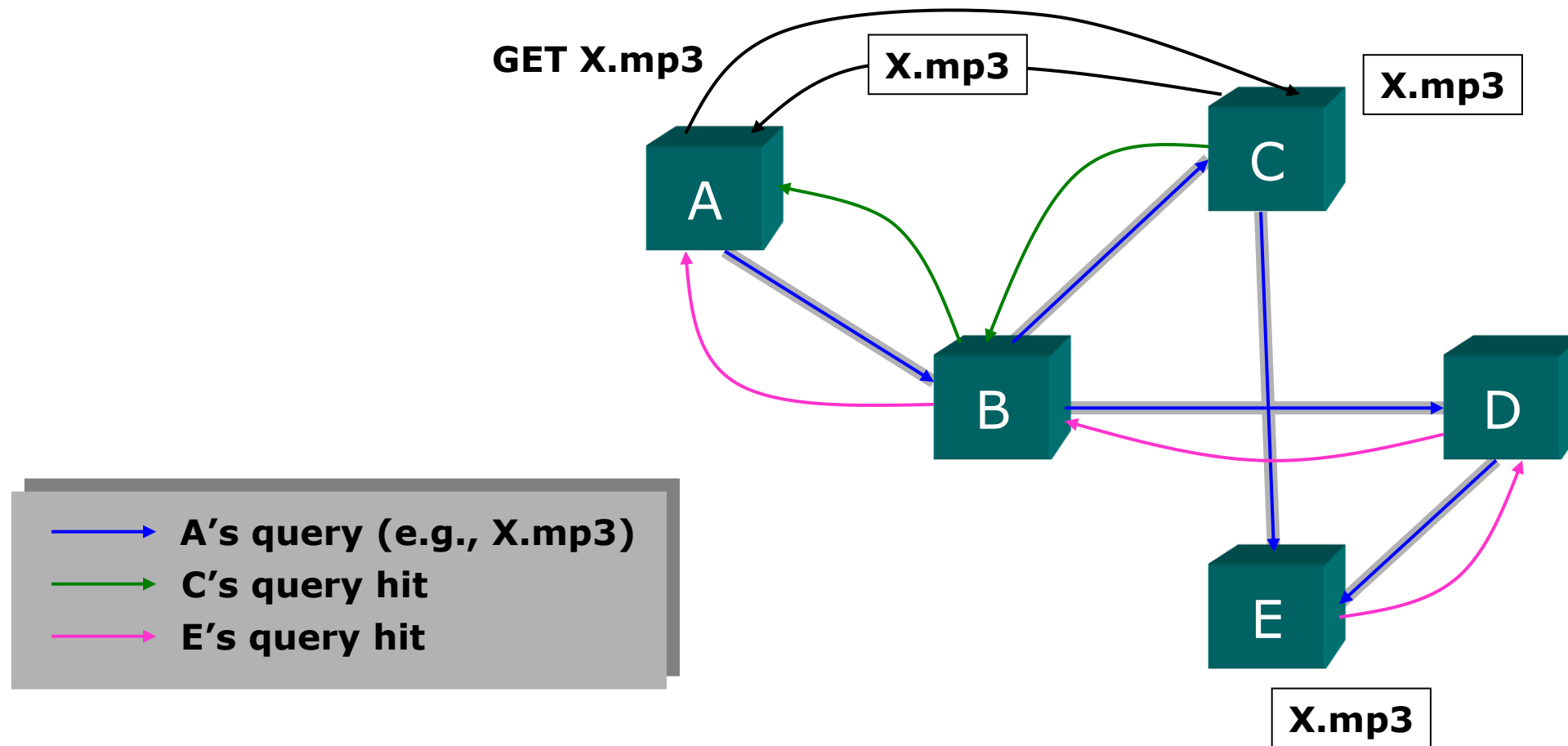
Gnutella: vrste poruka

Type	Description	Contained Information
Ping	Announce availability and probe for other servents	None
Pong	Response to a ping	IP address and port# of responding servent; number and total kb of files shared
Query	Search request	Minimum network bandwidth of responding servent; search criteria
QueryHit	Returned by servents that have the requested file	IP address, port# and network bandwidth of responding servent; number of results and result set
Push	File download requests for servents behind a firewall	Servent identifier; index of requested file; IP address and port to send file to

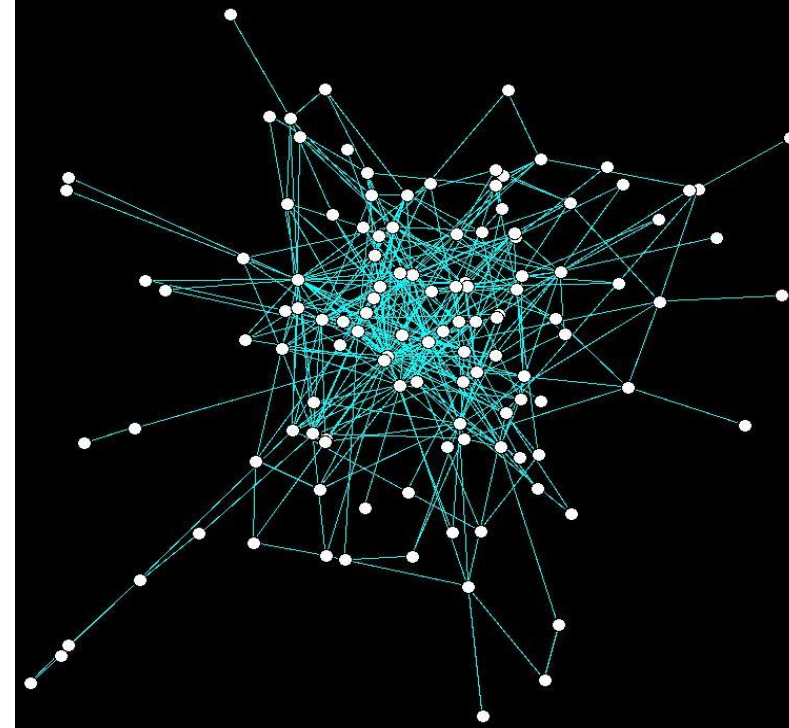
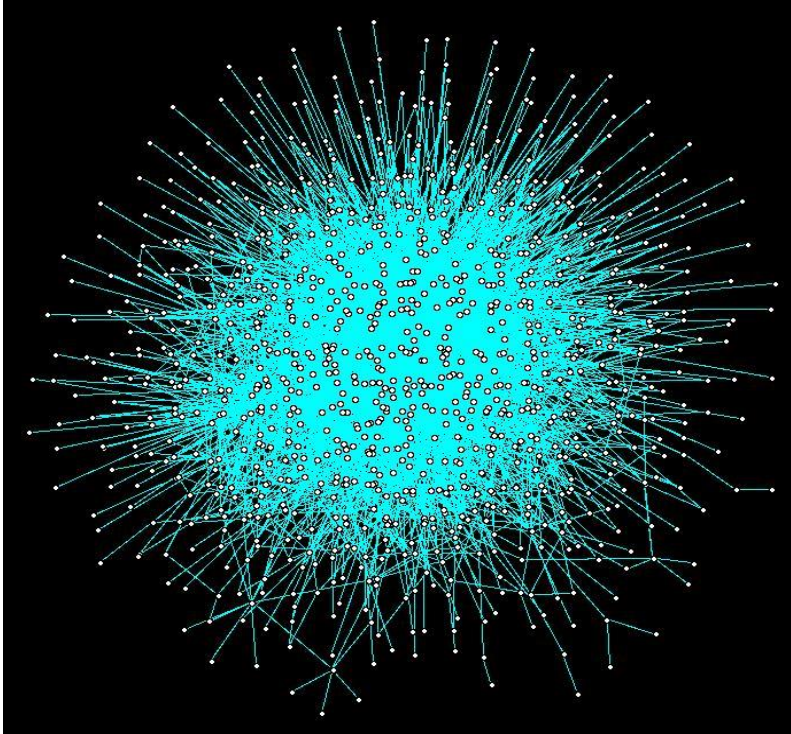
Gnutella: održavanje mrežne topologije (Ping/Pong)

Gnutella: pretraživanje (Query/QueryHit/GET)

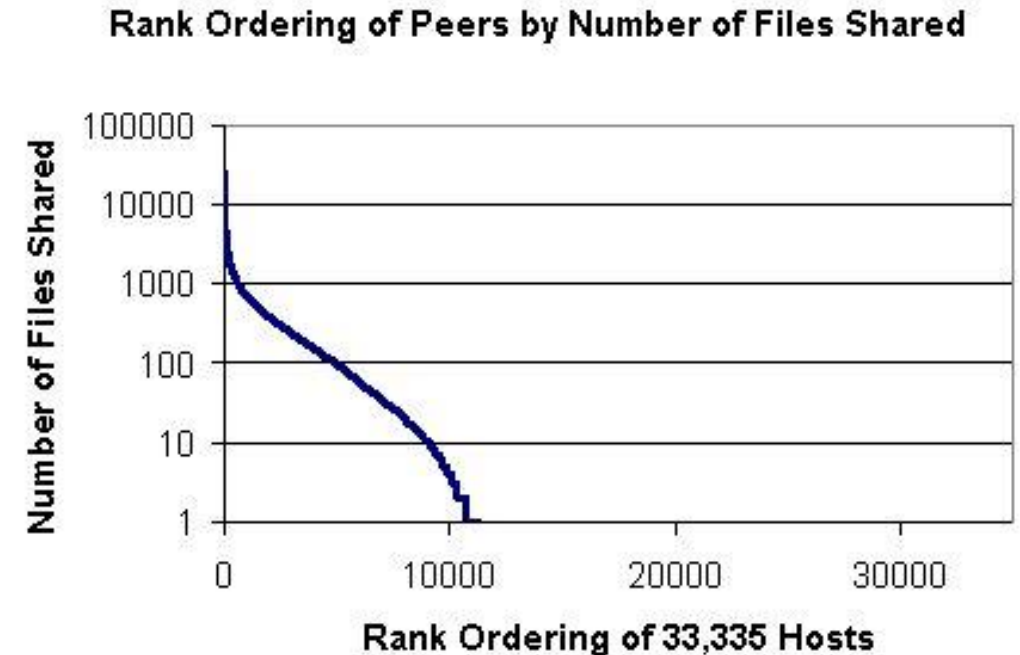
Topologija mreže Gnutella

Jezgrena mreža

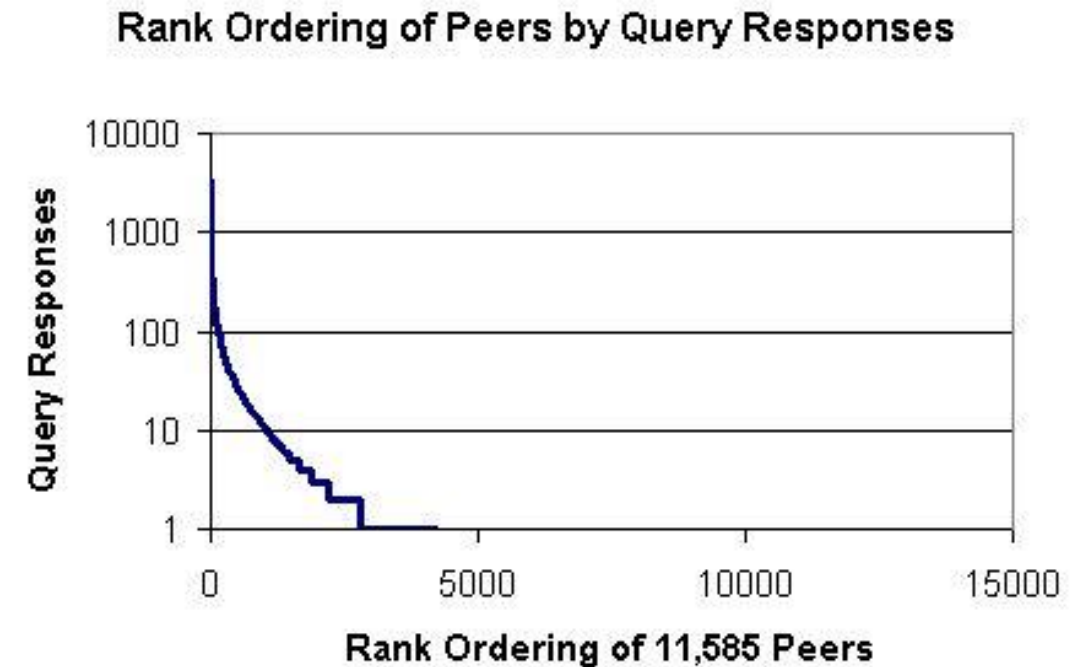
Gnutella: Free-riding (1/2)

- Veliki postotak korisnika su “*free riders*”
  - 66% peerova ne nudi vlastite datoteke
  - 73% peerova nude 10 ili manje datoteka
  - 1% peerova nude 37% svih datoteka
  - 10% peerova nude 87% svih datoteka

Gnutella: Free-riding (2/2)

- Veliki broj peerova nudi datoteke koje nikoga ne zanimaju
- od 11,585 peerova koji nude datoteke:
  - 1% peerova odgovara na 47% svih upita
  - 25% peerova odgovara na 98% svih upita
  - 63% peerova nikada ne odgovaraju na upite

Strategije pretraživanja

- Preplavljanje
  - Čvor koji ne može odgovoriti na upit prvo provjerava kod izvorišnog čvora treba li proslijediti upit dalje, izvorišni čvor postaje preopterećen
  - Ograničenje udaljenosti od izvorišnog čvora (TTL)
  - Strategija širećeg prstena: TTL je inicijalno mali, a povećava se samo u slučaju da prethodni upit ne vrati rezultat (dobra strategija)
- Slučajna šetnja
  - upit se usmjerava jednom slučajno odabranom čvoru (značajno kašnjenje)
  - pokrene se k paralelnih šetnji (manje kašnjenje), no svaki “upit-šetač” treba periodički provjeravati je li upit zadovoljen (ako je šetnja se prekida)

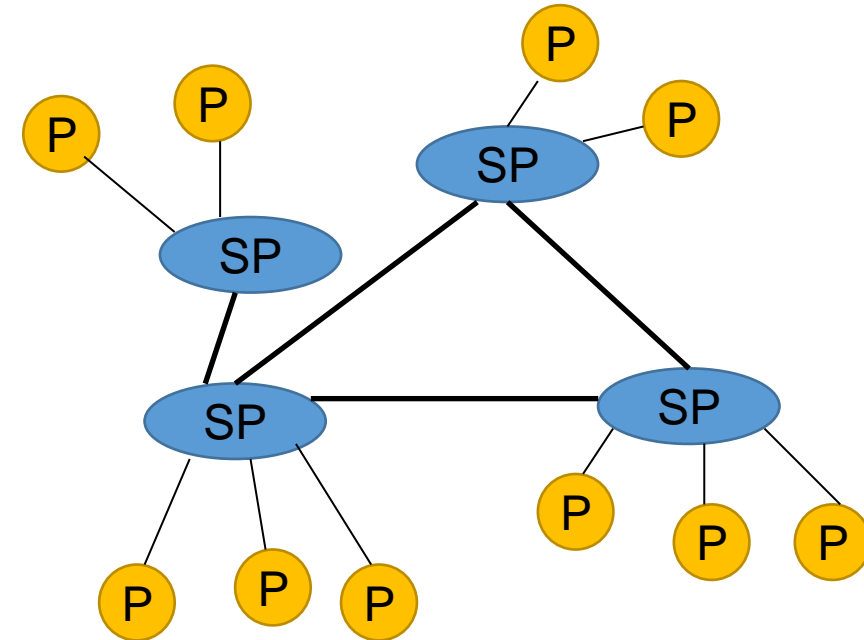

Svojstva Gnutelle

- Robusna arhitektura
  - jednostavno održavanje mreže, jednostavno objavljivanje datoteka
  - otporna na značajne promjene mrežne topologije (*high churn*)
- Pogodno rješenje ako su datoteke često replicirane u mreži
- Neskaliabilno rješenje u smislu generiranog prometa prilikom pretraživanja (strategija k paralelnih šetnji je bolja u smislu skalabilnosti od preplavlivanja)
- Ne garantira pronalaženje datoteke

Gnutella v6

- Posljednja verzija, uvodi posebne čvorove - *superpeer* (hijerahijska organizacija mreže)
  - *superpeer* je peer s dobrim resursima, na njega se spaja skup *peerova*
  - *peer* na *superpeerovima* sprema kopije vlastitih dokumenata te preko *superpeerova* vrši pretraživanje
  - upit se od *peera* šalje *superpeeru* koji prvo provjerava svoje lokalne podatke pa ako nema odgovor, preplavljuje upitom svoje susjedne *superpeerove*.

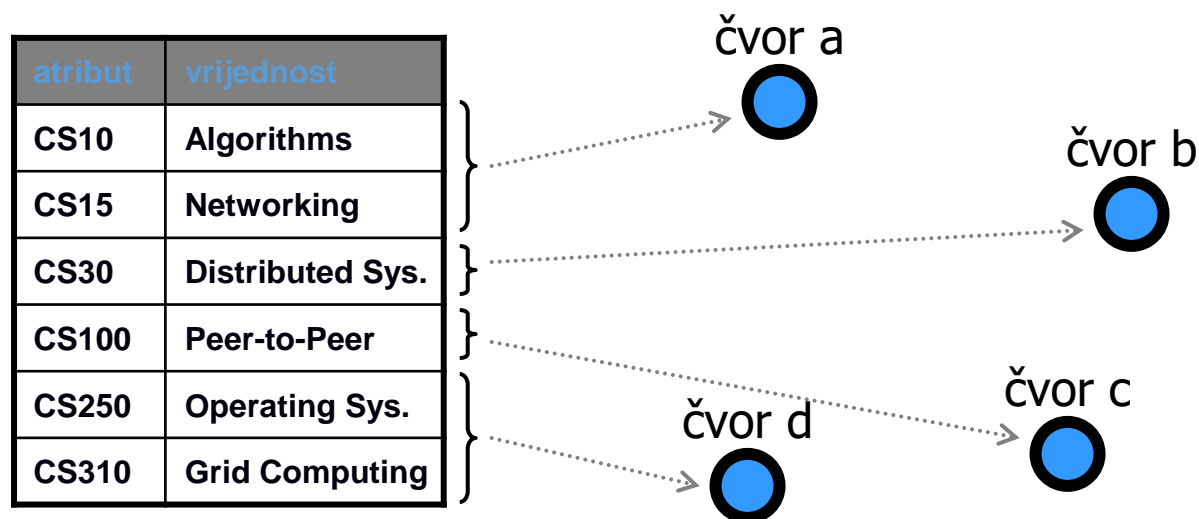

Chord

Izvor: Ion Stoica, Robert Morris, David Karger, M. Frans Kaashoek, and Hari Balakrishnan. 2001. Chord: A scalable peer-to-peer lookup service for internet applications. SIGCOMM Comput. Commun. Rev. 31, 4 (August 2001), 149–160. DOI: <https://doi.org/10.1145/964723.383071>

Primjer strukturiranog sustava P2P

- koristi ideju raspodijeljene hash tablice - Distributed Hash Table (DHT)
- hash tablica je raspodijeljena na više čvorova.

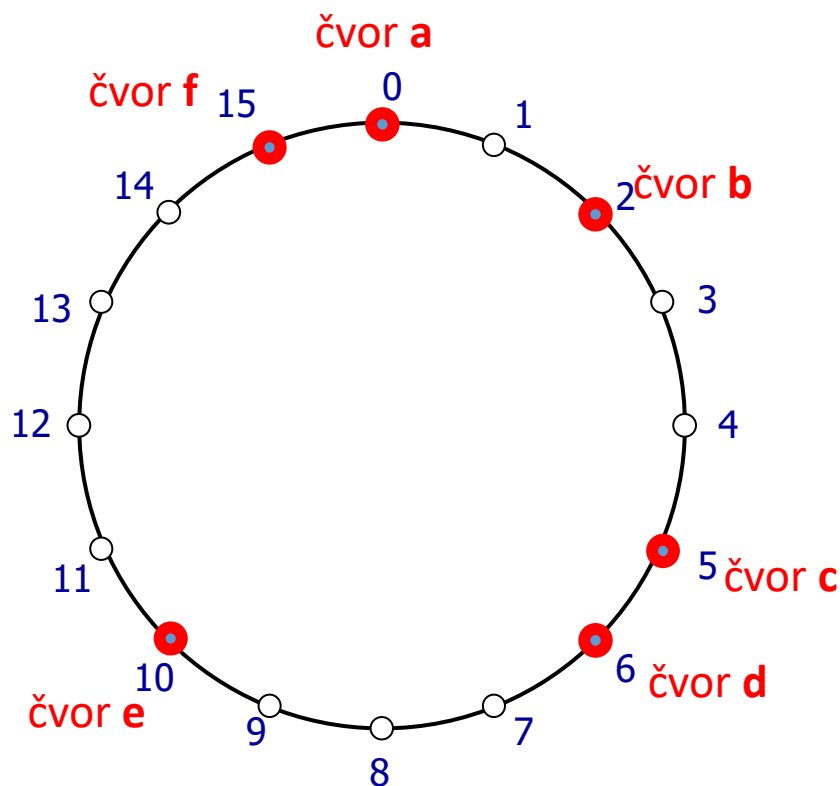

Svaki čvor
pohranjuje dio
hash tablice.

Chord: organizacija prstena

- Koristi jednodimenzionalni prostor ključeva veličine 2^m
  - povezuje peerove i podatke iz hash tablice (atribut, vrijednost), vrijednost može biti bilo što, npr. podatak, dokument, objekt
  - prikazuje se kao prsten veličine $N = 2^m$
- Implementira samo jednu operaciju $\text{lookup}(k)$ koja vraća identifikator peera nadležnog za k
- 2 hash funkcije: $H_1(\text{peer\_ID})$ i $H_2(\text{atribut}_x)$, peer_ID je IP adresa peera
- Pretpostavka: m je dovoljno velik da postoji vrlo mala vjerojatnost kolizije za hash funkcije
  - Kolizija *hash* funkcije: proizvodi isti *hash* kod za različite parametre

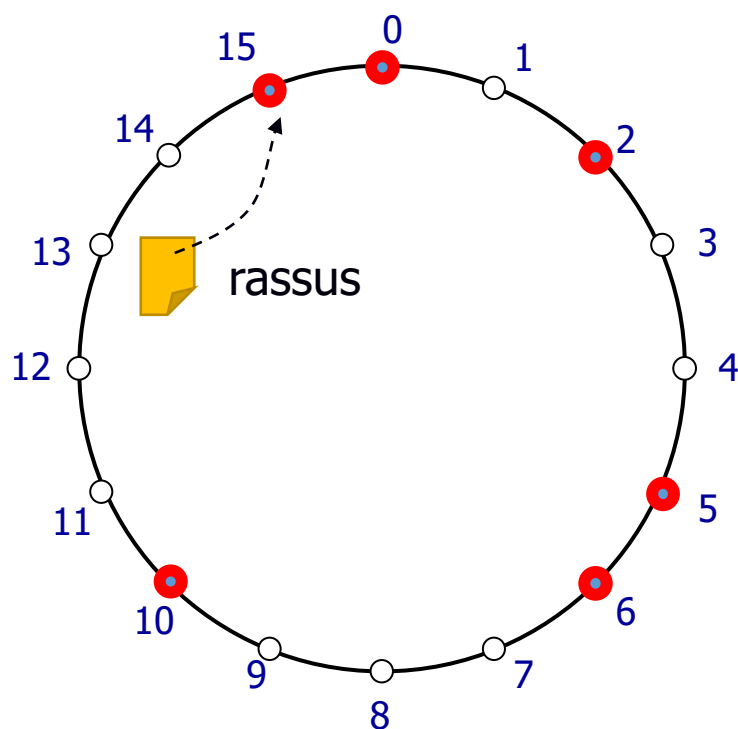
Chord: Kako složiti čvorove u prsten?

Mogući identifikatori
čvorova:
 $\{0, 1, \dots, 15\}$, $N = 16$

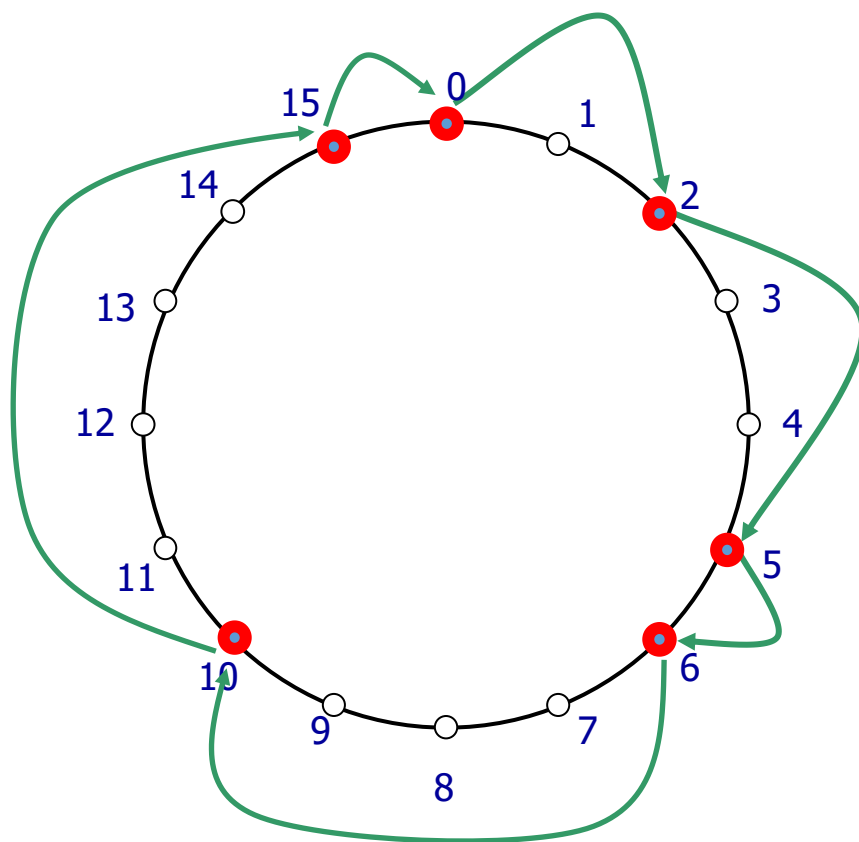
- Primjer mreže sa 6 čvorova $\{a, b, c, d, e, f\}$
- Prsten veličine $N = 16$ ($m = 4$), ovo je broj mogućih ključeva
- Čvorovima se jednoznačno pridjeljuju ključevi uz pomoć posebne funkcije H_1 , npr. $H_1(a) = 0$.

Chord: Kako se podatak dodjeljuje čvoru?

- Podacima se pridjeljuju ključevi iz istog prostora $\{0, 1, \dots, 15\}$ koristeći funkciju H_2
- (**rassus**, <http://www.fer.hr/predmet/rassus>) dobiva ključ 13 jer vrijedi $H_2(\text{"rassus"}) = 13$
- Kako u mreži ne postoji čvor s ključem 13, podatak se pohranjuje na prvom sljedećem čvoru (to je u ovom slučaju čvor f kojemu je ključ = 15)

Chord: Kako ćemo povezati čvorove?

- Svaki čvor održava jedan pokazivač na sljedbenika, tj. na prvi sljedeći čvor na prstenu u smjeru kazaljke na satu

sljedbenik čvora 0 → čvor 2

sljedbenik čvora 2 → čvor 5

sljedbenik čvora 5 → čvor 6

...

Učinkovito pretraživanje?

Chord: Kako ubrzati pretraživanje?

Primjer: tablica usmjerenja za čvor s ključem 15

ključ + 2^i , $i = 0, \dots, m-1$ ($N = 2^m$)

$15+2^0 = 0 \rightarrow$ **čvor 0**

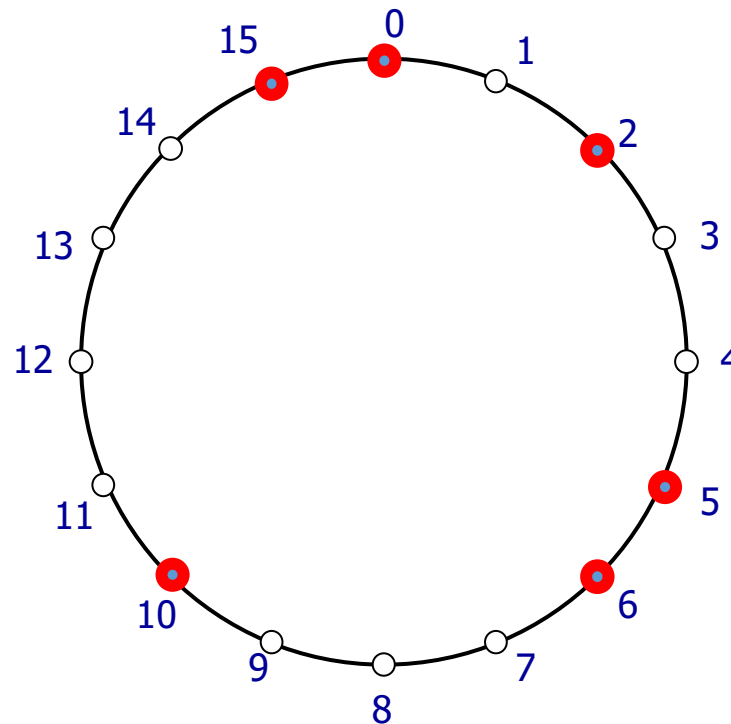
$15+2^1 = 1 \rightarrow$ **čvor 2**

$15+2^2 = 3 \rightarrow$ **čvor 5**

$15+2^3 = 7 \rightarrow$ **čvor 10**

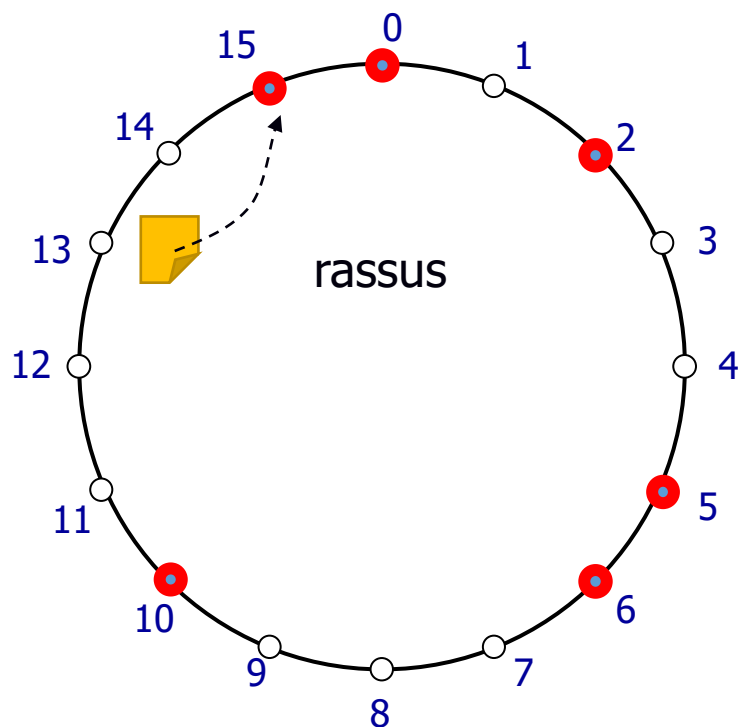
Za čvorove koji ne postoje,
pokazivač se postavlja na prvog
sljedbenika!

Koliko je zapisa u tablici
usmjerenja svakog čvora?

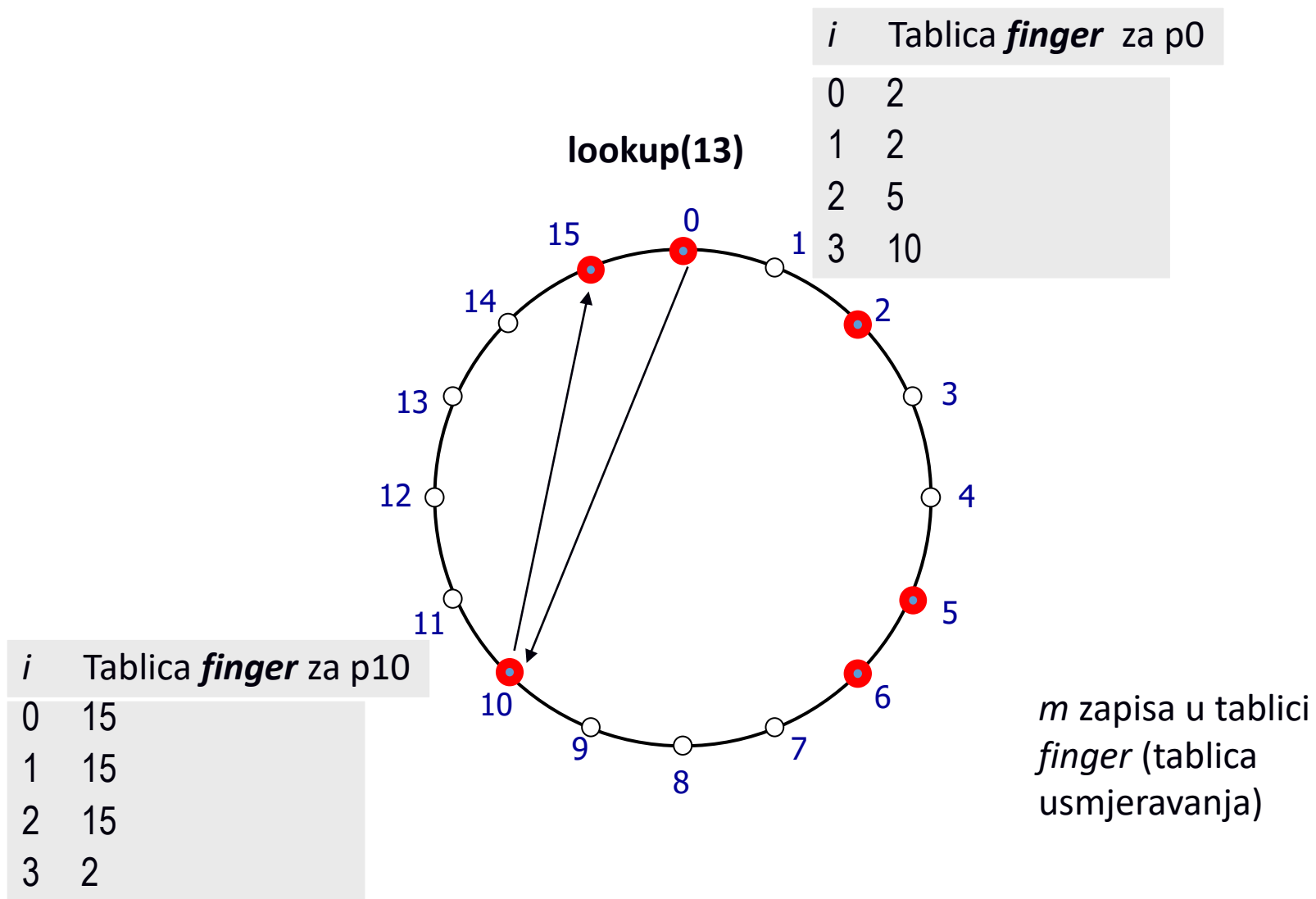

Chord: Kako pronaći podatak? (1)

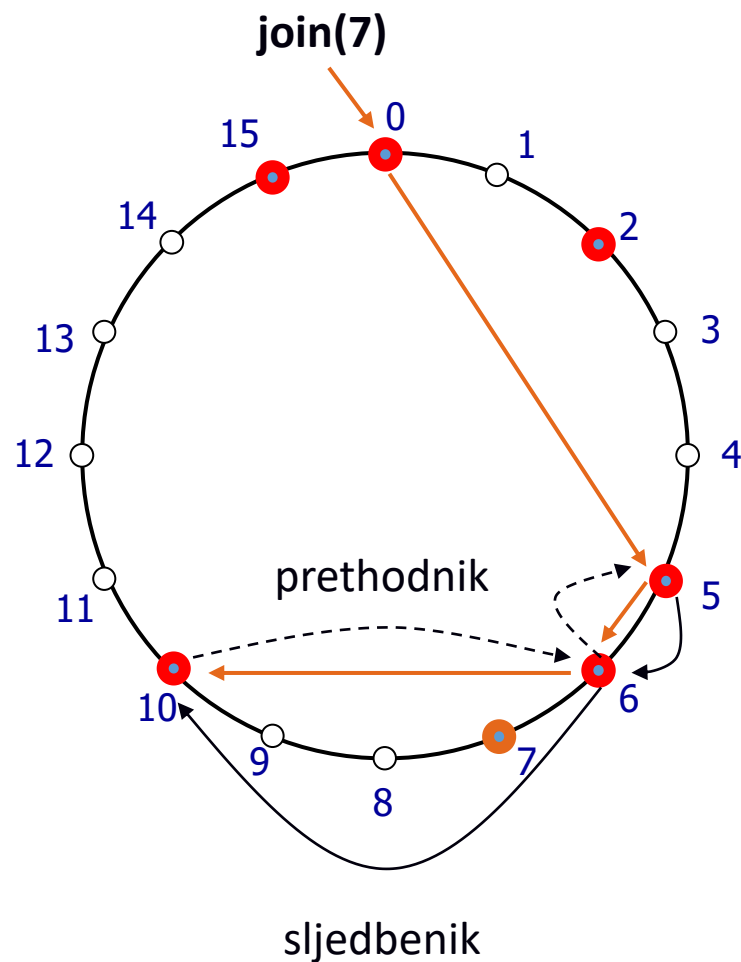

- **lookup(13) ?**
- jer svaki peer može izračunati $H_2(\text{"rassus"}) = 13$
- vraća IP adresu peera zaduženog za "rassus", kontaktiramo peera direktno da dođemo do traženog URL-a

Chord: Kako pronaći podatak? (2)

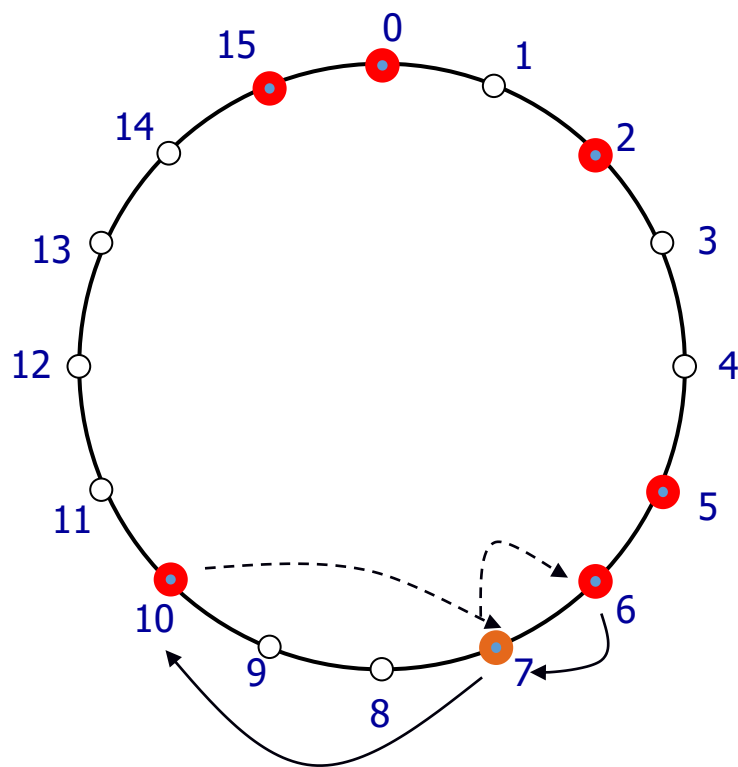

Chord: dodavanje peera (1)

- Dodatak u tablici usmjeravanja, svaki čvor ima pokazivač na prethodnika
1. korak: Čvor p7 pronalazi jednog peera iz mreže i koristeći `lookup(7)` pronalazi svog sljedbenika

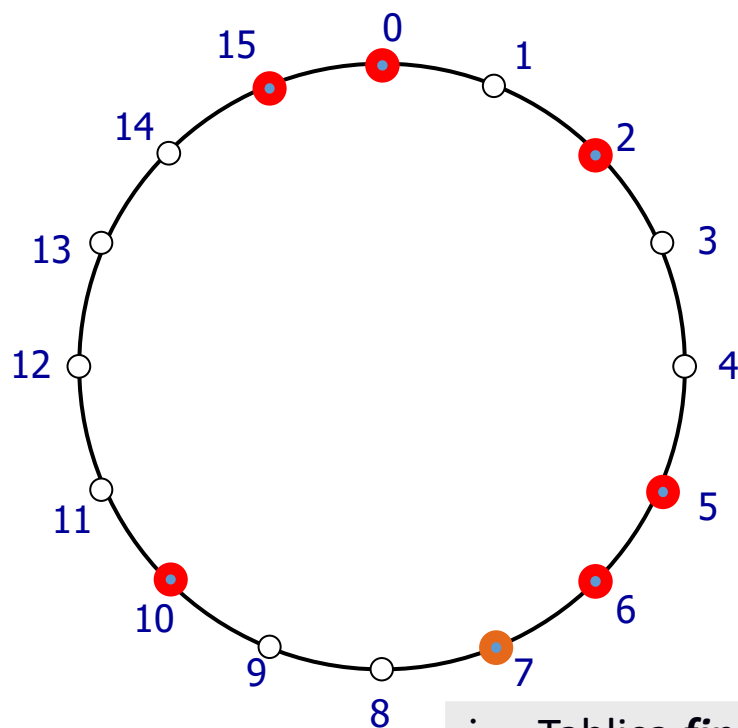
Chord: dodavanje peera (2)

2. korak: Čvor p7 podešava pokazivač na sljedbenika (p10) te od njega saznaje svog prethodnika (p6)

3. korak: Čvor p10 mijenja prethodnika (p7), a čvor p6 sljedbenika

Chord: dodavanje peera (3)

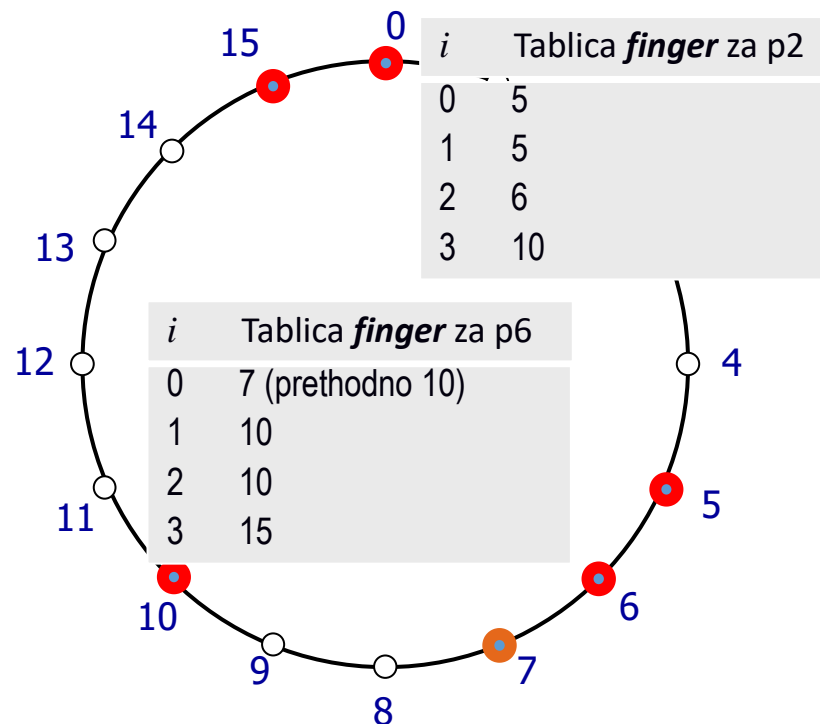

4. korak: Podesi tablicu *finger* na p7, za to p7 koristi svog prethodnika (p6) koji izvodi sljedeće operacije:

i	Tablica <i>finger</i> za p7
0	10
1	10
2	15
3	15

i	
0	lookup(7+1)
1	lookup(7+2)
2	lookup(7+4)
3	lookup(7+8)

Chord: dodavanje peera (4)

- Za $i=0$, $\text{lookup}(7-1)$ vraća 6, u tablici na p6 mijenja se prvi redak u $i=0$, 7
- Za $i=2$, $\text{lookup}(7-4)$ vraća 5 što je veće od 3 pa se vraćamo na prethodnika od p5, a to je p2; u tablici na p2 se treći redak ($i=2$) ne mijenja jer je trenutno 6 što je manje od 7

5. korak: Popravi tablice *finger* na sljedećim peerovima u mreži: $p7-2^i$ (ako postoje) ili na prethodniku tog čvora

Algoritam.

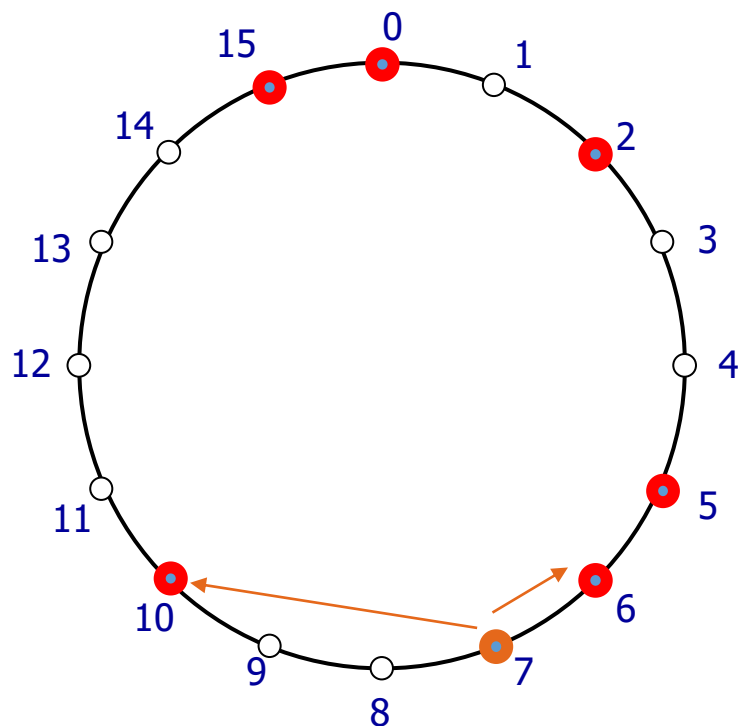
za $i=0$ do 3

$\text{lookup } (p7-2^i)$;

    ako si došao do čvora većeg od $p7-2^i$
    vрати se do njegovog prethodnika (peer t)
    inače $\text{peer } t = p7-2^i$;

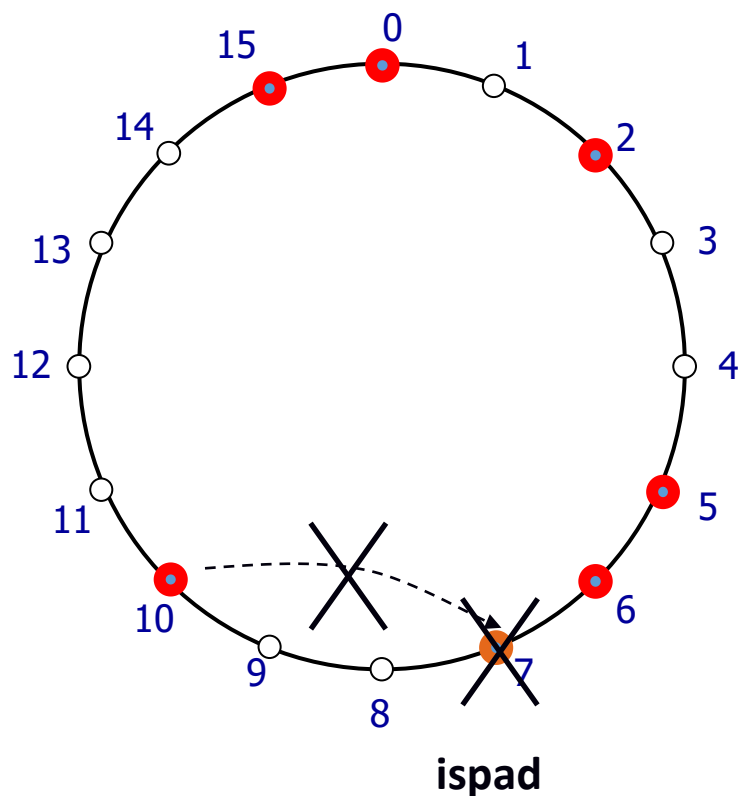
    ako je element iz i -tog retka peera t
    veći od $p7$, promijeni i -ti redak u tablici
    usmjeravanja na 7

Chord: izlazak peera

1. korak: p7 obavještava svog sljedbenika i prethodnika o napuštanju mreže
2. korak: p7 šalje zahtjev ostalim peerovima u mreži da poprave tablice *finger* (slično postupku dodavanja čvora)

Chord: ispad peera

- Svaki čvor periodički kontaktira prethodnika i primjećuje njegov ispad
- Taj čvor može popraviti pokazivač na prethodnika samo ako ga drugi čvor dodaje kao svoga sljedbenik-a
- Svaki čvor održava listu sljedbenika, a ne samo jednog, ako prvi sljedbenik ne odgovara, čvor može kontaktirati sljedećeg na listi

Svojstva Chorda

- Ravnomjerno opterećenje čvorova
  - Za mrežu od n čvorova, svaki čvor je zadužen za najviše $(1+\varepsilon)N/n$ ključeva, gdje je N veličina adresnog prostora ključeva
- Skalabilnost algoritma *lookup*
  - kontaktira $O(\log_2 n)$ čvorova
- Skalabilna veličina tablice *finger* : m
- Nužno je određeno vrijeme stabilizacije za slučaj velikih promjena u mreži radi održavanja prstenaste strukture

Usporedba protokola Chord i Gnutella

Ulazni parametri simulacije

- Chord
  - veličina adresnog prostora = 2^{160}
  - broj sljedbenika $r = 10$
  - za stabilizaciju prstena: 10s za ažuriranje tablice *finger*, 10s za stabilizaciju stanja prethodnika
- Gnutella
  - TTL za PING = 3
  - TTL za QUERY = 5

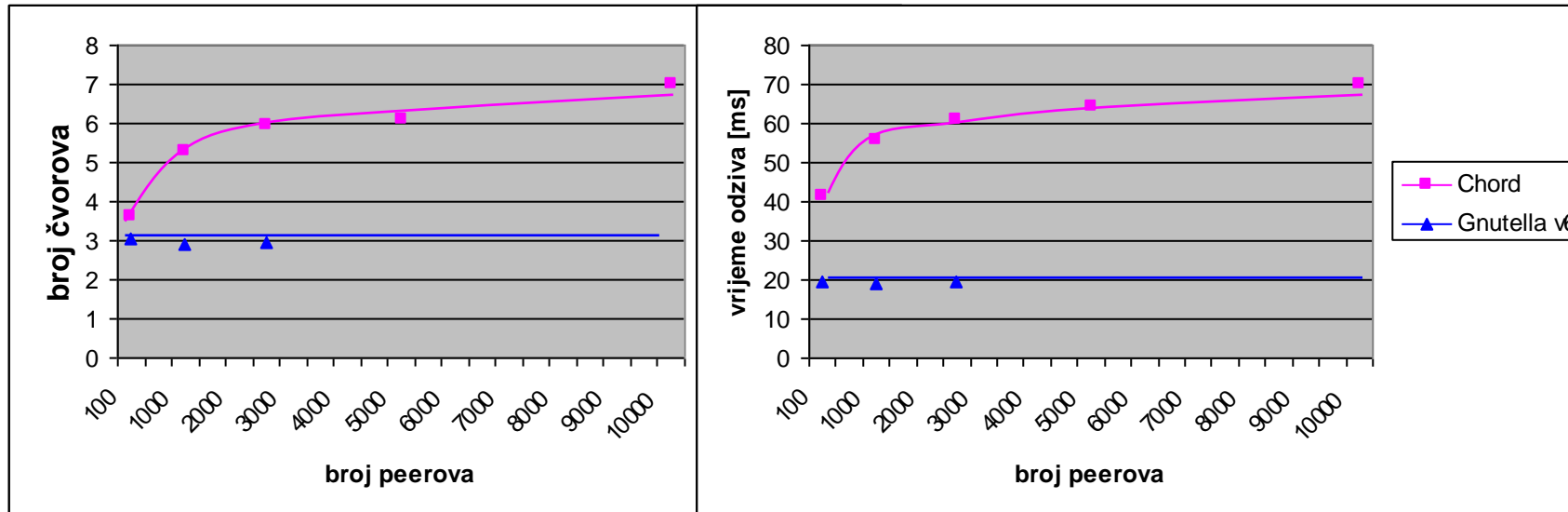
Izlazni parametri simulacije

- Prosječan broj posjećenih čvorova po upitu
- Prosječno vrijeme odziva
- Uspješnost (postotak riješenih upita)

Simulator: PeerfactSim.KOM.
<http://peerfact.kom.e-technik.tu-darmstadt.de/de/downloads/>

Analiza skalabilnosti (1)

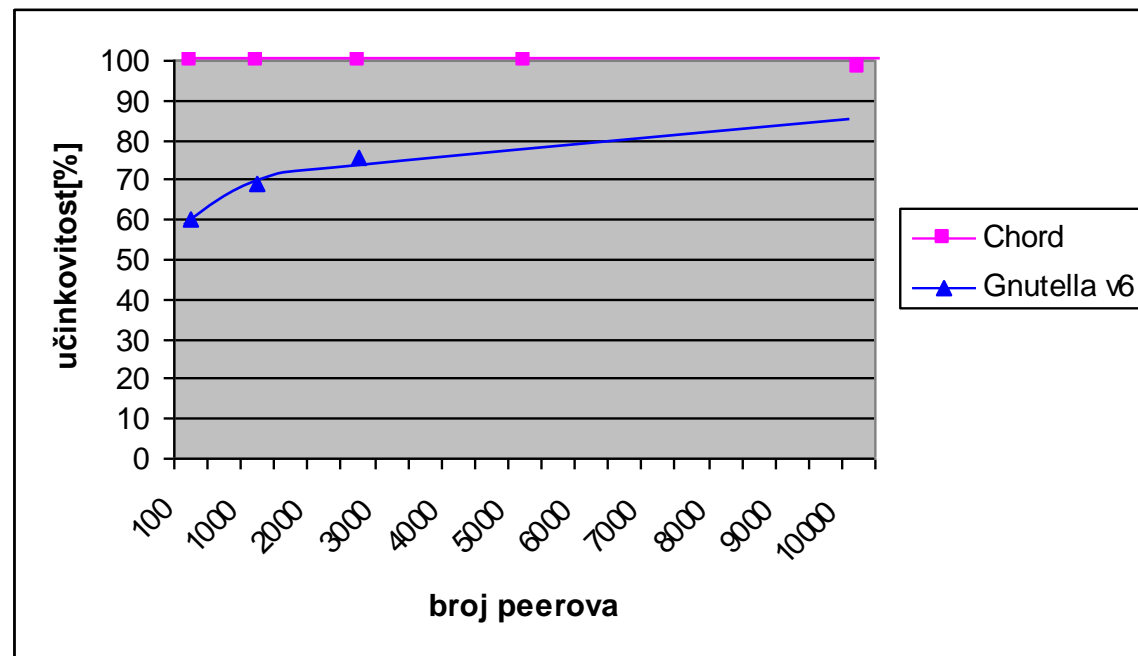
- Statični scenarij
  - inicijalno se formira mreža nakon koje slijedi proces stabilizacije (značajno za Chord) te potom počinje objavljivanje podataka i pretraživanje

Prosječan broj čvorova po upitu

Prosječno vrijeme odziva

Analiza skalabilnosti (2)

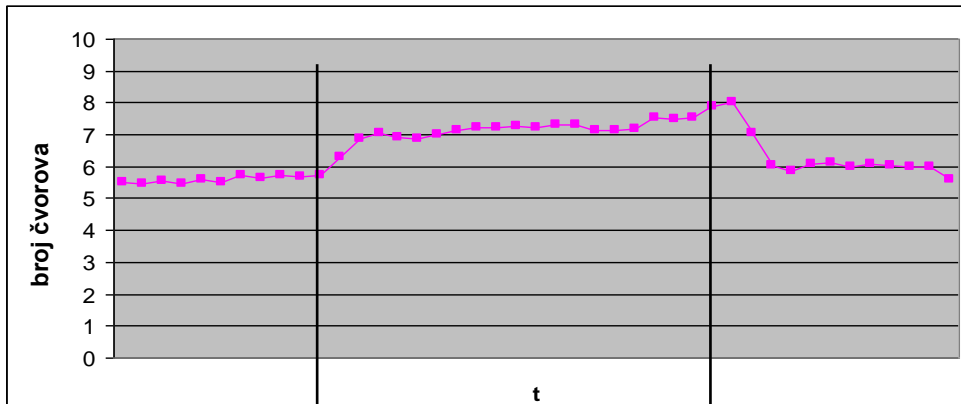
postotak riješenih upita

Analiza stabilnosti (1)

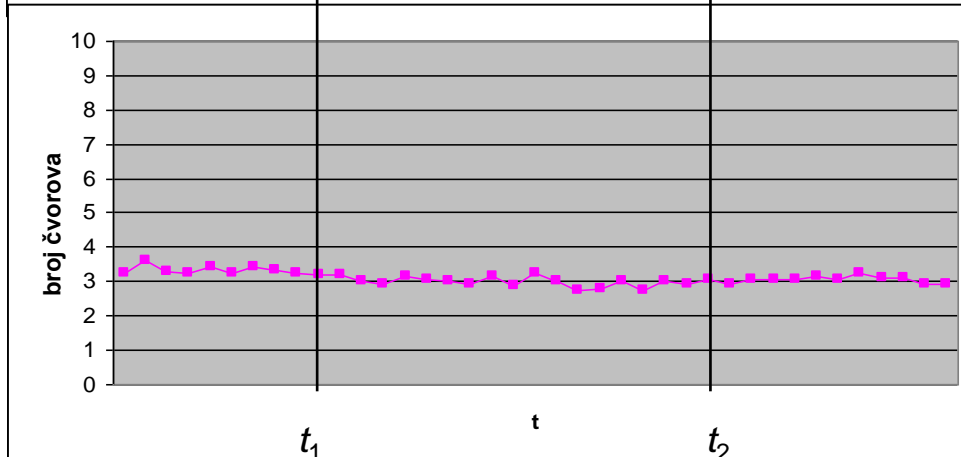
- Scenarij *churn*

- u mreži je inicijalno 1000 čvorova, u t_1 se dodatno spaja 2000 čvorova, a u t_2 odspaja 2000 čvorova

Chord

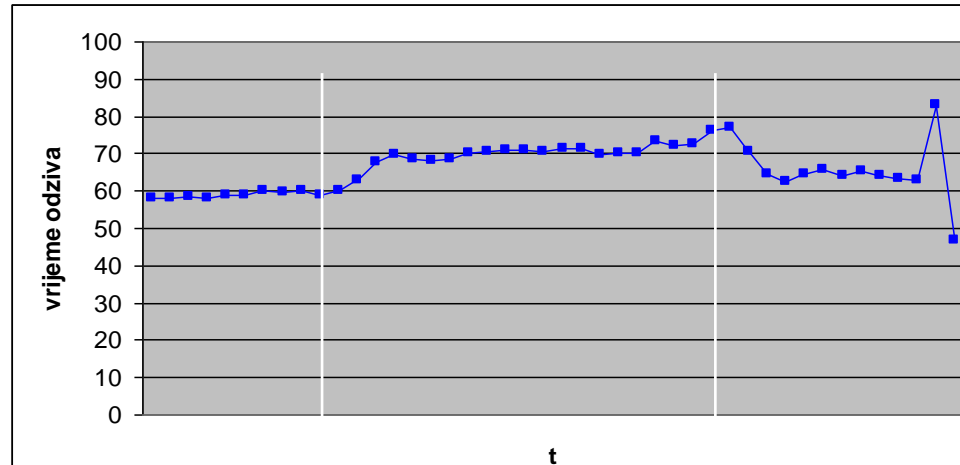
Gnutella

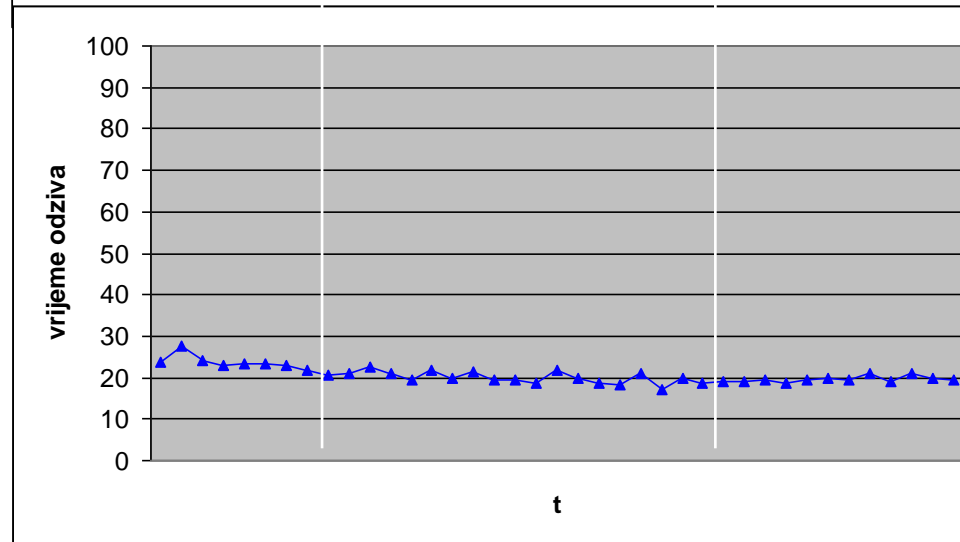
Promjena prosječnog
broja čvorova po upitu u
vremenu

Analiza stabilnosti (2)

Chord

Gnutella

Promjena
prosječnog
vremena odziva
u vremenu

Zaključak

- Chord bilježi gotovo 100% uspješnost pri rješavanju upita
- Gnutella ima nižu učinkovitost koja raste za veće mreže zbog bolje povezanosti čvorova (povećana vjerojatnost pronalaska dokumenta)
- Prosječan broj čvorova po upitu te vrijeme odziva su konstantni za Gnutellu za povećani broj čvorova (TTL je konstantan), dok za Chord bilježimo logaritamski porast
- Chord je izrazito nestabilan prilikom scenarija churn zbog procesa stabilizacije koji nije završen (uspješnost je smanjena na 55%) dok je Gnutella neosjetljiva na churn (osim što je nešto smanjena uspješnost)

Literatura

- G. Coulouris, J. Dollimore, T. Kindberg, G. Blair: "Distributed Systems: Concepts and Design", poglavlje 10.1-10.4
- Eng Keong Lua Crowcroft, J. Pias, M. Sharma, R. Lim, S., A survey and comparison of peer-to-peer overlay network schemes, IEEE Communications Surveys & Tutorials, 7(2), Second Quarter 2005, pp. 72- 93.
<http://www.cl.cam.ac.uk/teaching/2005/AdvSysTop/survey.pdf>
- Karl Aberer: Peer-to-Peer Data Management. Synthesis Lectures on Data Management, Morgan & Claypool Publishers, 2011

Pitanja za učenje i ponavljanje

- Za Chordov prsten sa slike navedite tablicu usmjeravanja za čvor 5.
- Navedite korake koji će pohraniti podatak d za koji vrijedi $H(d)=13$ ako podatak želi pohraniti čvor čiji je ključ jednak 2. Na kome čvoru će podatak biti pohranjen?
- Navedite korake za pronalaženje podatka d iz prethodnog pitanja ako upit za d dolazi s čvora s ključem 0. Koja je cijena u smislu komunikacije među peerovima?

